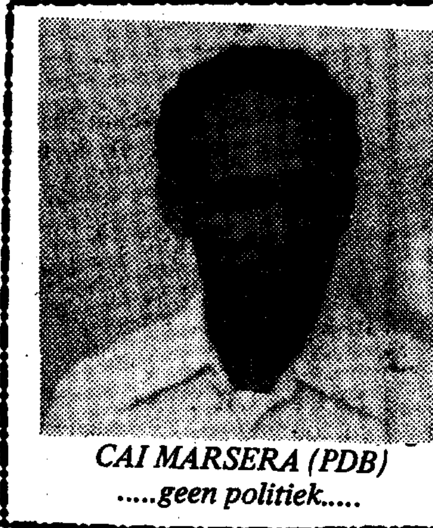

Amigoe

100STE JAARGANG – No.: 33

WOENSDAG 9 FEBRUARI 1983

CAI MARSERA (PDB)
.....geen politiek.....

Vandaag

PROBLEMEN VOORLOPIG VERHOLPEN

Importen weer op gang

Mexico leent vijf miljard in buitenland

MEXICO STAD – De Mexicaanse regering is erin geslaagd 5.000 miljoen dollars te lenen van een vijfhonderdtal buitenlandse bankinstellingen. Hiernaast zullen binnenkort nieuwe afbetalingsregelingen worden getroffen voor nog eens 20.000 miljoen dollars van [illegible] 63.000 miljoen aan uitstaande buitenlandse schulden.

De Mexicaanse minister van [illegible] noemde de lening van de vijfduizend miljoen dollars "een ongekende financiele prestatie". Hij bereikte dit na een wereldreis van twee weken, waarbij hij New York, Londen, Parijs, Frankfort, Zurich en Tokio bezocht.

De financiele problemen van Mexico manifesteerden zich vorig jaar, vooral nadat de inkomsten uit de petroleum-export aanzienlijk afnamen vanwege een daling van de prijs op de wereldmarkt. Het Internationale Monetaire Fonds sprong bij, maar onder bepaalde voorwaarden. Hierdoor werd Mexico verplicht het begrotingstekort aanmerkelijk terug te brengen, hetgeen leidde tot het intrekken van regeringssubsidies voor basis-diensten en -goederen. Ook moesten de importen drastisch worden verminderd.

Door de lening van vijf miljard dollars kunnen nu weer noodzakelijke goederen in het buitenland worden aangekocht. Mede door de te verwachten, grotere afzet van de olie (Mexico's voornaamste uitvoerproduct) zijn voor de directe toekomst zijn de [illegible] problemen verholpen, aldus deelde minister Herzog mee. Met het geleende geld kunnen ook belangrijke aankopen worden verricht, noodzakelijk voor de verdere, economische ontwikkeling. Sedert verleden jaar waren de importen van goederen en machines erg beperkt, vanwege de schaarste aan buitenlandse valuta en drie devaluaties van de Mexicaanse peso.

De afbetalingen voor de gesloten leningen van vijf miljard dollars dienen pas over vier jaar te beginnen. Minister Herzog heeft vrijwel direct na terugkeer in Mexico Stad het vliegtuig gepakt naar Washington voor besprekingen met vertegenwoordigers van het Internationale Monetaire Fonds, ter verdere ordening en stabilisatie van Mexico's financieel/economische positie).

[illegible] goud omhoog

AMSTERDAM – De koers van de dollar is dinsdag op de wisselmarkten in West-Europa gedaald door aanbod dat te maken had met speculatie op een verdere verlaging van het Amerikaanse bankdisconto. Door de zwakke positie van de dollar stegen de goudprijzen. Op de Amsterdamse wisselmarkt werd de middenkoers van het Amerikaanse geld dinsdagmiddag afgemaakt op 2,6795 gulden. Bij de fixing van maandag was men op 2,7215 gulden uitgekomen. In Frankfort eindigde de handel op [illegible]905 Mark (slotkoers maandag 2,4690 Mark) en in Zuerich op 2,0115 (2,0368) frank. In Londen steeg de koers van het pond sterling door het aanbod van dollars tot 1,5375 dollar. De slotkoers van de voorgaande dag was 1,5325 dollar. De geruchten dat een prijsverlaging van drie tot vijf dollar voor olie uit de Noordzee op komst is hadden geen merkbare invloed op de koersvorming van het Britse geld.

Op de Londense goudmarkt was de bedrijvigheid niet groot. De prijs van het metaal steeg niettemin tot 497,25 dollar per ounce (31,1 gram). Maandag was de handel geeindigd op 493 dollar. In Zuerich steeg de goudprijs dinsdag van 491,50 tot 497,50 dollar.

ICRC: geen onderzoek naar dood Horb

GENEVE – Het internationale comité van het rode kruis (ICRC) heeft tegengesproken dat het een onderzoek instelt naar de dood van majoor Roy Horb, die afgelopen week dood in zijn cel in Paramaribo werd aangetroffen. Volgens de officiele lezing kwam Horb, die was beschuldigd van een complot tot liquidatie van Bouterse, om het leven door zelfophanging. De vertegenwoordiger van het ICRC Georges Heuman bracht onlangs een bezoek aan Paramaribo, maar stelt geen onderzoek in naar de dood van Horb, aldus een woordvoerder tegenover het persbureau Reuter. Het officiele Surinaamse persbureau SNA had maandag gemeld dat het ICRC een onderzoek had geopend naar Horbs dood. De officiele lezing van zelfmoord wordt door velen in twijfel getrokken.

Suriname wijst vrouw uit wegens opruiing

Nederlandse geboeid op vliegtuig gezet

PARAMARIBO – Suriname heeft gisteren een Nederlandse vrouw, Froukje Hofman, die daar op vakantie was, het land uitgezet. De uitwijzing volgde na de aanhouding door de militaire politie van mevrouw Hofman en haar zuster, Ellen Chi Hung, die ook de Nederlandse nationaliteit heeft, wegens opruiende activiteiten.

Beide vrouwen hebben gisteravond op de Surinaamse televisie een uitgebreide verklaring afgelegd. Mevrouw Chi Hung die al jaren in Suriname woont zette uiteen hoe zij informatie doorspeelde aan Nederlandse journalisten. Mevrouw Chi Hung, die een nicht is van de vorige week omgekomen majoor Horb noemde daarbij namen van drie journalisten: Karel Bagijn, Algemeen Dagblad, Frans van Klaveren, NRC-Handelsblad en Gerrit de Brakel, NCRV. Mevrouw Chi Hung zei informatie te hebben gekregen van militairen van het Surinaamse leger die zij daarna doorspeelde. Ze wilde de namen van de militairen niet op de tv noemen, maar zei deze bij verhoor aan de militaire politie te hebben meegedeeld.

Op de televisie kwam naar voren dat de vrouwen bandopnamen zouden hebben gemaakt, bestemd voor Nederland, waarop reacties stonden van Surinamers over de situatie in het land. Ook zou er een reactie opstaan van een familielid van Horb, dat zegt niet te geloven in de officiele lezing dat de majoor door zelfmoord is omgekomen. Mevrouw Hofman zei op de band, waarvan delen tijdens de tv-uitzending werden afgespeeld, niet te begrijpen waarop nog niemand is opgestaan die Bouterse de kogel door de kop heeft gejaagd.

Kennelijk was deze uitspraak de reden van haar uitzetting. Mevrouw Hofman zei tijdens de tv-uitzending de opmerking in een dronken bui te hebben gemaakt. Op de tv was te zien hoe mevrouw Hofman geboeid naar een vliegtuig op het vliegveld Zanderij werd gebracht. Mevrouw Chi Hung noemt haar daden nu een ,,stommiteit".

KAAPSTAD – De Zuidafrikaanse politie heeft dinsdag drie guerrilleros doodgeschoten in een vuurgevecht in de buurt van Paulpietersburg in de provincie Natal. Dit heeft het hoofd van de politie in Zuid-Afrika, generaal Mike Geldenhuys bekendgemaakt. Hij zei dat de guerrilleros vermoedelijk behoorden tot het verboden Afrikaanse nationale congres (ANC).

ABC directeur:

OPEC betalingsbalans met tekort 18 miljard

BAHREIN – Op de gezamenlijke betalingsbalans van de leden van de OPEC, de Organisatie van olie exporterende landen, is in het afgelopen jaar een tekort van ongeveer achttien miljard dollar ontstaan vergeleken met een overschot van zestig miljard dollar in het voorgaande jaar. Deze cijfers zijn afkomstig van Abdoella Saoedi, president van Arab Banking Corporation (ABC) een van de grootste internationale banken in de Arabische wereld.

Het beste waarop de dertien Opec-landen dit jaar mogen hopen is volgens Saoedi dat hun financiele positie niet verder achteruit gaat, zei dinsdag in een interview. [illegible] verwachten dat de olielanden aan de Perzische golf als gevolg van de daling van hun inkomsten uit de export van olie bezuinigingen zullen moeten aanbrengen op hun ambitieuze ontwikkelingsprojecten. De topman van ABC, een bank die eigendom is van Libie, Aboe Dhabi en Koeweit, achtte het niet uitgesloten dat sommige Golf-staten een deel van hun beleggingsobjecten van de hand zullen moeten doen om aan geld te komen voor de voortzetting van ontwikkelingsprojecten. Ook zullen mogelijk kortlopende overbruggingsleningen moeten worden opgenomen. De uitgifte van langlopende leningen op de internationale kapitaalmarkt achtte Saoedi niet waarschijnlijk.

Bahrein heeft dezer dagen al laten weten dat het genoodzaakt is sommige ontwikkelingsprojecten uit te stellen en de uitvoering van zijn lopende vierjarenplan over een langere periode uit te smeren. Saoedi-Arabie, de grootste olie-exporteur ter wereld, en Koeweit hebben bezuinigingsmaatregelen aangekondigd.

Saoedi, een Libier, zei dat de waarde van de activa van ABC in het afgelopen jaar met 65 procent is gestegen tot 7,9 miljard dollar. De winst van de bank steeg met 23 procent tot 115 miljoen dollar. Hij merkte op dat de grote internationale banken in de Arabische wereld nauwelijks getroffen worden door de financiele problemen van de olie-exportlanden doordat ze zich pas betrekkelijk kort op grote schaal met de internationale kapitaalverschaffing bezighouden.

Van een eventuele concurrentieslag op de wereldmarkt voor ruwe olie verwacht Saoedi wel kwalijke gevolgen voor het internationale bankwezen omdat het niet onmogelijk is dat sommige olie-exporterende landen dan niet meer aan hun betalingsverplichtingen zullen kunnen voldoen. Faillisementen onder de grote internationale banken achtte hij erg onwaarschijnlijk. We vormen een ketting, zo verklaarde hij, en iedereen zou er onder lijden als een zwakke schakel daarvan brak. Daarom moeten we banken net zo goed op de been houden als landen, aldus Saoedi.

ENSCHEDE – Als eerste bedrijf in Europa heeft Ferro Electronics BV een techniek ontwikkeld voor het drukken van kleine schakelingen op emailleplaatjes waardoor allerlei apparatuur aanmerkelijk kleiner kan worden uitgevoerd. De nieuwe techniek vermindert ook het stroomgebruik. De autoindustrie heeft hoge verwachtingen van deze vinding. Patent en octrooien zijn inmiddels aangevraagd.

Poging diefstal computergeheimen toegegeven

SAN FRANCISCO – De bekende Japanse electronica-firma Hitachi heeft vandaag – na maandenlang te hebben ontkend – toegegeven een diefstal te hebben beraamd van computergeheimen van de Amerikaanse firma IBM. Hitachi verklaarde zich bereid tot het betalen van een boete van 10.000 dollars. Hierdoor wordt voorkomen dat Hitachi in april voor de rechter wordt gedaagd.

IBM, die een poging tot diefstal vermoedde, had samen met [illegible] Hitachi, maar ook vijf andere Japanse firma's, waaronder Mitsubishi, geheime computergegevens van Amerikaanse bedrijven wilden afpakken.

Meerderheid regering Israel wil vertrek Sharon

TEL AVIV – De druk is sterk toegenomen op Israel's defensie-minister Ariel Sharon om af te treden, zoals aanbevolen door de commissie die een onderzoek heeft ingesteld naar het bloedbad, dat september vorig jaar in Beiroet onder Palestijnen is aangericht door Libanese Falangisten. De commissie kwam tot de slotsom, dat de Israelische regering "indirect verantwoordelijk" is voor de gruweldaden, die aan minstens 328 Palestijnen het leven kostte. Volgens Israelische kranten zouden de meeste ministers van het kabinet-Begin het vertrek van Sharon niet betreuren. Een kleine groep vond, dat hij een andere, belangrijke post moest krijgen. Sharon blijkt echter weinig te voelen voor aftreden. In een rede maakte hij gisteravond bekend, dat zijn vertrek uit de regering "alleen maar Amerika ten goede zou komen", welke land volgens hem Israel concessies wenst af te dwingen in de aan de gang zijnde besprekingen met Libanon. In het Israelische Parlement hebben de meeste fracties zich vandaag uitgesproken voor vervroegde verkiezingen.

Californie is vrijwel bankroet

SACRAMENTO – Californie, eens de welvarendste staat van de Verenigde Staten, staat op de rand van een bankroet. Er is niet eens geld om aan het einde van deze maand de ambtenarensalarissen uit te betalen. Er worden voorbereidingen getroffen om aan de financiele verplichtingen te voldoen middels schuldbewijzen, die later dit jaar tegen contant geld kunnen worden ingewisseld.

De financiele problemen zullen vrijwel elke burger treffen van de uit 25 miljoen mensen bestaande bevolking van Californie.

Sovjet-helikopter in Kaboel neergehaald

ISLAMABAD – Door het verongelukken van een Russische militaire helikopter boven een woonwijk van Kaboel zijn talrijke doden en gewonden gevallen, zo hebben westelijke diplomaten gisteren in de Pakistaanse hoofdstad Islamabad verklaard.

Volgens hen ontplofte het toestel boven de noordelijke wijk Afshar van de Afghaanse hoofdstad, nadat het door schoten van Afghaanse opstandelingen was getroffen. Alle inzittenden van de machine kwamen om het leven, terwijl op de grond verscheidene personen werden gewond. Het was de eerste maal sinds de Russische invasie in december 1979 dat een Sovjet-helikopter in de hoofdstad neerstortte.

Bij de Amigoe van vandaag treft u een speciale bijlage aan, gewijd aan het Carnaval op Aruba en Curacao: Karnaval–Amigoe genaamd.

Venezuela pleit voor bevriezen olieprijzen

Geen prijsverlaging door Mexico

QUITO – Als de Organisatie van Olie-Exporterende Landen (OPEC) haar vroegere machtspositie in de wereld wil herwinnen zal zij haar olieprijzen moeten bevriezen gedurende een ruime periode, bijvoorbeeld twee à drie jaar. Dit heeft de minister van Olie van Venezuela, Humberto Calderón Berti, gisteren verklaard in antwoord op vragen van journalisten.

Calderón sprak een bericht in het gezaghebbende tijdschrift Middle East Economic Survey (MEES) tegen als zou de olieproduktie van de OPEC op het ogenblik minder dan vijftien miljoen vaten (van 159 liter) per dag bedragen. Volgens de minister produceert de organisatie op het moment 17,78 miljoen vaten per dag. Hij gaf de volgende produktiecijfers voor de afzonderlijke OPEC-landen: Saoedi-Arabie 4,3 miljoen vaten per dag, Iran 2,7 miljoen, Venezuela 2,1 miljoen, Libie 1,6 miljoen, Indonesie 1,3 miljoen, Nigeria 1,3 miljoen, de Verenigde Arabische Emiraten 1,2 miljoen, Irak een miljoen, Koeweit 800.000, Algerije 800.000, Qatar 330.000, Ecuador 200.000 en Gabon 150.000.

Wat betreft de prijzen zei Calderón verder nog dat hij van de Mexicaanse minister van Energie, Francisco Labastida, de verzekering had gekregen dat Mexico niet als eerste tot een olieprijsverlaging zal overgaan. Mexico is de op drie na grootste olieproducent in de wereld, maar het land is niet aangesloten bij de OPEC.

Bisschop wil wapenstilstand bij bezoek Paus

SAN SALVADOR – De Salvadoriaanse aartsbisschop mgr. Arturo Rivera y Damas, heeft vandaag zowel regeringsstrijdkrachten als linkse guerilla's opgeroepen tot een wapenstilstand gedurende het bezoek van paus Johannes Paulus II aan het begin van de volgende maand. De paus zal op deze reis ook bezoeken brengen aan Costa Rica, Nicaragua, Guatemala, Honduras, Panama, Belize en Haiti.

Venezuela wil Surinaamse topman niet toelaten

WILLEMSTAD – Een voorgenomen bezoek van de Surinaamse minister van Buitenlandse Zaken, mr. Harvey Naarendorp aan Venezuela, is niet doorgegaan. Het Venezolaanse dagblad El Nacional meldde, dat de regering in Caracas het bezoek heeft afgewezen. In Paramaribo was het bezoek al officieel aangekondigd. Maar later werd het gemeld, dat de Surinaamse minister niet welkom was in Venezuela. Intussen heeft formateur Errol Alibux meegedeeld, dat de vorming van een nieuwe Surinaamse regering nog enige tijd op zich kan laten wachten. "Het is een grote opdracht", zo zei hij gisteravond voor de televisie. Het ANP meldde vandaag, dat het vermoeden bestaat, dat geen burgers kunnen worden gevonden, die bereid zijn zitting te nemen in een nieuwe regering.

Radio Nederland Wereldomroep maakte vanmorgen bekend dat in de Surinamerivier de lijken zijn gevonden van twee jongemannen, die tot voor kort hebben behoord tot de lijfwacht van de inmiddels overleden Roy Horb, vroeger onder-bevelhebber van het Surinaamse leger.

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherpenheuvel z/n
Curacao N.A.
Postbus 577
Giro 440.000
Bankrek.: nr. 11-07-313
Algemene Bank N.V.
Bankrek. nr. 874.825.10
Maduro & Curiel's Bank n.v.
CURACAO
Centrale (alle afdelingen): 672000
Directie: F. H. Oduber
Namens Antillean News Holding n.v.: R.F. Snow.
Hoofdredacteur:
Frans Heiligers
Overige leden Redaktie:
Oswald Chatlein, Toon van Dongen, Paul Comenencia, Caroline Thodé, Ronnie Rens, Max Suart (sportverslaggever), Sheila Rhodes (secretaresse).
ADVERTENTIE-AFDELING
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 7.30 - 16.00 uur;
Zaterdag 7.30 - 10.00 uur.
Alle advertenties voor de volgende dag moeten 1 dag van tevoren vóór 3 uur binnen zijn.
Advertentie-afdeling (acquisitie).
Ingrid de Maayer, Viola Bernardus en Janny Naaldijk.
ZOEKERTJES: verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 7.30 - 16.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag.
Alléén zoekertjes die op maandag en donderdag vóór 12 uur binnen zijn kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE (ARUBA) N.V.
Nassaustraat 110,
tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redaktie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Etleen Landsmark.

BONAIRE:
CORRESPONDENT:
Hubert Linkels, Gouv. N. Debrotweg z/n, tel.: 8627.

SINT MAARTEN:
Abonnement en Advertenties:
Vance James, kantoor; **tel.**: 2283 - 3040; **huis**, **tel.**: 3072.

SABA:
Correspondente: Eleonora Piers, tel.: 3288 (kantoor) en 3245 (huis);
Fotografe: **Eline Drieze**.

ST EUSTATIUS:
Correspondente: Anna Hofstee, tel: 2222

DEN HAAG:
Correspondent: Jan Schinkelshoek, Dr R.J. Fruinplantsoen 30, 2552 LH Den Haag, Nederland, tel.: 070-975886.

DRUKKERIJ: Rotaprint n.v.
DISTRIBUTIE (abonnementen)
Curacao: Districo n.v. tel.: 70503, 70504 en 70394.
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr. 208.000 Maduro's bank rek. nr. 286.330.08 en ABN rek. nr. 11.15.626.

Aruba, Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire: Entrejol 153-A, tel.: 4222.

Losse nummers 50 cent.
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen veertien gulden per maand.

Buiten Antillen (Nederland):
NA fl. 80,15 per maand (luchtpost) of NA fl. 24,00 per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

CURAÇAO AGENDA

NACHTDIENST eilandsgeneeskundige v.w.b. het derde distrikt gelieve tel.: 641658 op te bellen en dan het antwoordapparaat af te wachten (dit geldt uitsluitend voor gouvernementspatienten van Bandabao).

WIT GELE KRUIS (wijkverpleging): kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag gesloten; de wacht heeft zuster Visser, tel.: 673137 of zuster Van der Loo, tel.: 53746.

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmorgen van 07.15-10.30 uur, alleen volgens afspraak.

GEZINSVERZORGING (Kwido pa famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30/13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

TANDHEELKUNDIGE KLINIEK: woensdagmiddag van 14.00-16.00 uur gelegenheid voor behandeling.

BOTICA BANDABAO: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag gesloten.

BOTICA'S (**nachtdienst**)
Otrabanda: Central, tel.: 23281;
Punda: Bolivar, tel.: 613929.

★★★

DIVERSEN
MOVEMENTO GNOSTICO (Concordiastraat 22, Pietermaai): iedere maandag en woensdag is er lezing in verschillende wijken; 19.30 uur woensdag- en zaterdagavond introductie-lezing-Concordiastraat 24.
BARBER: 20.00 uur woensdagavond-Sentro Social y Deportivo Barber.
BRIEVENGAT: 19.30 uur woensdagavond-Openbare basisschool (naast SDK).
BUENA VISTA: 19.30 uur woensdagavond-Prinses Margrietschool.
KORAAL SPECHT: 19.30 uur maandagavond-Schotborgschool.

DONDERDAG
DIVERSEN
MOBIELE BANK: 09.00-09.45 te Buena Vista Oost, Buena Vista West (achter de school)-SSS; 09.45-10.30 uur te Santa Maria t/o kerkhof; 10.45-11.30 uur te Seru Fortuna/Stenenkoraal/Nieuw Muizenberg/Oud Muizenberg; 11.00-12.30 uur te Buena Vista (westzijde t/o rk school); 14.00-15.00 uur te Brievengat op open veld; 15.00-15.45 uur te Zuid Bonam.

LIONSCLUB: 12.30 uur lunchmeeting-Rust & Burgh (spreker: E.Dankmejer; ond.: Lionism).

ROTARY: 12.25 uur business/fellowshipmeeting-Curaçao Plaza.

TOERISTENSCHIP: 08.00-24.00 uur "Fairwind" (Port Everglades)-vert. SELMA.

OPENBARE BIBLIOTHEEK (Joh. van Walbeeckplein 13): Afd. Volwassenen: dinsdag, woensdag en vrijdag van 10.00-12.00 uur; maandag, woensdag en vrijdag van 14.00-20.00 uur; dinsdag en donderdag van 14.00-18.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.
De studiezaal is op maandag en donderdag ook open van 10.00-12.00 uur.

FILIAAL MUNDO NOBO: alleen op maandag en vrijdag open van 14.00-20.00 uur (voor volwassenen).

FILIAAL BARBER: maandag t/m vrijdag open van 09.00-12.00 uur; dinsdag van 14.00-19.00 uur.

JEUGDBIBLIOTHEEK (Conscientiesteeg, Plaza Brion): maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag, woensdag en vrijdag van 10.00-12.00/14.00-18.00 uur en zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BIBLIOTHEKA MONQUI MADURO (Landhuis Rooi Catootje): openingstijden dinsdag, donderdag en vrijdag van 09.00-12.00 uur (voor afspraken gelieve mevr. Pijpers, tel.: 35119 of mevr. Dankmeyer, tel.: 34263 op te bellen).

BIBLIOTHEEK ALLIANCE FRANÇAISE: iedere zaterdag uitlenen van Franse boeken van 14.00-18.00 uur-Fokkerweg 7.

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Scharlooweg 77, tel.: 612358/612473): openingstijden 07.30-12.00/13.30-17.00 uur.

SPEEL-O-THEEK (Uteweg): open woensdag en vrijdag van 15.00-18.00 uur.

LANDHUIS BRIEVENGAT: open voor bezichtiging op werkdagen van 09.30-12.00/15.00-18.00 uur; elke laatste zondag van de maand: 09.00-12.00 uur (toegangskaarten verkrijgbaar bij Curava en Landhuis Brievengat).

HARTS GALLERY (Dr. Hugenholtzweg 36): openingstijden 09.00-12.00/14.00-18.00 uur.

DOCUMENTATIECENTRUM "ZIKINZA": geopend op werkdagen van 08.00-11.30/14.00-16.30 uur-Roodeweg 7A.

TEMPEL GALLERY: openingstijden dagelijks van 11.00-24.00 uur; zaterdags en zondags van 18.00-24.00 uur.

SYNAGOGE: museum open van maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur.

BARBARA BEACH CO.: iedere dinsdag- en vrijdagmiddag (behalve feestdagen) excursies en rondleiding naar de Tafelberg; vertrek: 14.00 uur vanaf de White Gate (Porta Blancu).

CARMABI (Caribisch Marien Biologisch Instituut): openingstijden maandag t/m vrijdag van 08.00-16.30 uur.

CHRISTOFFELPARK: 08.00-15.00 uur geopend voor publiek (na 14.00 uur wordt niemand meer toegelaten).

TENTOONSTELLING CURAÇAOSCH MUSEUM: openingstijden 10.00-12.00/14.00-17.00 uur (behalve op maandag en laatste zondag van de maand).

BIOSCOPEN
CINELANDIA
19.00-21.00 uur *Scum* (actiefilm, leeft. 18 jr., fl. 3,75 en fl. 2,75).

GOLDEN DRIVE-IN
21.00 uur *Rocky III* (actiefilm, Engels, boven 18 jaar, fl. 5,-).

★★★

TELECURACAO: 16.30 cartoons; 17.00 cultuur & opvoeding; 17.30 biba salu; 18.00 rancho del pájaro amarillo; 18.30 e man drechi di Dios; 18.45 telenovela: Dancin' days; 19.30 EVD; 20.00 notisiero tele-8; 20.30 real people; 21.00 national geographic; 21.30 tele-8 di mes den Carnaval '83; 23.00 sluiting.

VERKOOPPUNTEN
losse nummers "Amigoe"
Curaçao Plaza hotel
Holiday Beach hotel
Hilton hotel
Bookshop Hato
Kappel, Winston Churchillweg
Toko Las Palmas, Schonegevelstr. 68
Celia, Postkantoor
Nene, Berg Altena
Faulborn, Berg Altena
Boekhandel Van Dorp, Punda
Otrabanda en Promenade
Boekhandel Salas (Fokkerweg)
Moron, Saliña
Sousa, Cas Coraweg
Jean Louis Liquor Store, Gosieweg
Zuikertuintje
Mensing Caminada
El Chico, Keukenstraat
El Chico, Caracasbaaiweg
Boekhandel Eddine
Novo's book and Giftshop
Henriquez, Trapsteeg
Joyeria Paris, Sebastopolstraat
Chu, Breedestraat (O)
Shon Nana, Breedestraat (O)
La Bonanza (O)
Majestic, Breedestraat (O)
Roodeweg t/o Holsum Bakery
Shon Ma Center, Welgelegen
Ana, Schottegatweg West
La Estrella, Winston Churchillweg
Kort, Schottegatweg West/Rio Canario
Eddy's, Colebra Berde

BONAIRE AGENDA

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

BONAIRE MUSEUM: openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 08.00-12.00 uur; zaterdag 09.00-13.00 uur. Radiomuseum RNWO na afspraak, tel.: 8472.

OPENBARE BIBLIOTHEEK: dagelijks van 08.00-12.00/15.00-18.00 uur; woensdag van 08.00-21.00 uur; zaterdag gesloten.

POSTSLUITING (maandag t/m vrijdag): aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur-Hotel Bonaire.
Lions: elke tweede vrijdag van de maand-Hotel Bonaire.
Round Table: elke tweede maandag-Buurtcentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30-19.00 uur.
Coromotokerk Antriol dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur.
Ludovicuskerk Rincon dagelijks, ook zondag 19.30 uur.

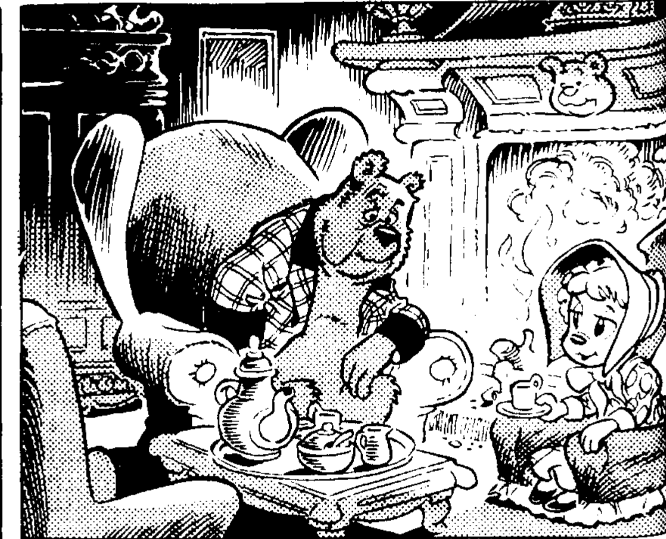
Promotie op politiek Bonaire

KRALENDIJK — Op 17 februari zal aan de Rijksuniversiteit van Utrecht mej. Anke Klomp uit Soesterberg promoveren in de Sociale wetenschappen. Op zich is dat niet direct bijzonder, maar mej. Klomp heeft wel enige malen Bonaire langdurig bezocht en daarbij ontving zij van veel Bonaireanen, in het bijzonder van de bekende zakenman L.D. Gerharts een enorme medewerking voor haar Antropologische studie. Het proefschrift van dra Klomp zal dan ook handelen over de Politiek op Bonaire. In het voorwoord van het proefschrift brengt zij dan ook dank uit aan alle vrienden die haar hebben bijgestaan op Bonaire. Na haar promotie zal dra Anke Klomp een receptie houden in het Academiegebouw te Utrecht.

Heer Bommel en de Spalt

01247 – "Hm," zei Tom Poes. "Werken aan aanzien en macht, hè? Smaken verschillen. Maar het westen is gemakkelijk te vinden. Als je deze weg afgaat kom je vanzelf in de stad Rommeldam, en die ligt erg westelijk; vlak bij de zee. Daar zullen ze ook wel een raffel hebben, al weet ik niet wat dat is."

"Goed!" riep het onzichtbare ventje uit. "Help me dan om die steen er weer op te leggen, want ik moet slapen totdat het donker wordt."

Tom Poes gehoorzaamde, en toen het rotsblok weer op zijn plaats lag liep hij verder.

"Zo beleef je nog eens wat, als je een lange wandeling maakt," sprak hij bij zichzelf. "Pieps heeft ontslag genomen en is op weg naar Akel. Hij was op de vlucht; daar had die holbewoner gelijk in. En zo'n dwerg, die zich onzichtbaar maakt omdat hij het daglicht niet kan verdragen, ontmoet je ook niet alle dagen. Heer Ollie het wel interessant vinden, als ik het hem vertel."

Dat was natuurlijk mogelijk; maar op dat moment had heer Bommel meer belangstelling voor zijn buurvrouw, die langs was gekomen om een kopje koffie te drinken.

"Ik vind, dat je er een beetje pips uitziet, Ollie," zei juffrouw Doddel. "Je moet op je gezondheid letten, hoor."

"Maar dat doe ik toch?" vroeg heer Bommel verrast. "Lekker bij de warme haard in een gemakkelijke stoel, terwijl buiten de wind raast...."

"Maar je hebt zo weinig beweging," onderbrak het vrouwtje. "Het zou goed voor je zijn om bezigheden te hebben. Het is zonde, dat je al je gaven zo voor je houdt, want je kunt zo veel."

Marsera: zorg verval van overheidsgebouwen

KRALENDIJK — Cai Marsera heeft zijn bezorgdheid geuit over het verval waarin een aantal overheidsgebouwen verkeert, terwijl aan de andere kant blijkt, dat bepaalde overheidsdiensten een uiterst slecht onderkomen hebben. Cai Marsera stelt met nadruk, dat hoewel hij een actief politicus is (PDB red) dat zijn bezorgdheid in dit geval niets te maken heeft met zijn politieke gezindheid.

Vooral de toestand van het vroegere gebouw van de Lagere technische school heeft de aandacht van Marsera getrokken omdat gebleken is, dat deze school waar zovelen hun vak hebben geleerd nu in sterk verval is geraakt. Het is triest te zien, aldus Marsera dat een school waar we zo trots op moeten zijn, nu vol afgedankt materiaal staat als tekenborden, werktafels, draaibanken, boormachines en meer zaken die veel geld kosten om nog maar niet te spreken over het gebouw zelf. Als de overheid particulieren aanschrijft, dat hun huizen beter onderhouden moeten worden, aldus Cai Marsera, waarom begint men dan niet bij zichzelf? Men zou volgens Marsera het gebouw kunnen gebruiken voor her- en bijscholing, om diverse afdelingen van het bestuursapparaat onder te brengen, zoals het Postkantoor en het BC behoeft dan niet zovele dure onderkomens te huren. Men heeft een gebouw, maar men laat het verloren gaan, aldus Cai Marsera.

Nog een gebouw dat dag na dag verder achteruitgaat is de politiewoning te Rincon die nauwelijks tien jaar oud is, maar reeds enkele jaren afgekeurd waardoor er veel geld is weggegooid. Marsera stelt voor, dat het BC de gebouwen voor een symbolisch bedrag koopt van de Centrale regering en deze door goede metselaars en timmerlieden van Rincon zelf laat restaureren. Het vroegere hospitaal is inmiddels gerenoveerd voor veel geld en het gebouw gaat sterk achteruit.

Gezien de problemen die zich bij de betalingen van de nummerplaten hebben voorgedaan bij het Ontvangerskantoor, stelt Marsera voor, dat die afdeling naar het oude hospitaal zal verhuizen.

Tenslotte breekt Cai Marsera nog een lans voor de postbeambten die in slechte omstandigheden hun werk moeten doen. Met nadruk stelt Marsera dat hij positieve kritiek wil leveren en dat men deze problemen niet kan afdoen met een politiek spelletje. Als Curacao zoveel geld kan krijgen voor het Postkantoor, dan mag ook Bonaire met de gebouwen van de landsdiensten niet vergeten worden, aldus Cai Marsera.

Soliana: Flamingo Paradise grabbelton

KRALENDIJK — Volgens de vierde man van de fraktie van de PDB de heer S.G. Soliana is gedeputeerde Ramoncito Booi in het geval van Flamingo Paradise te lichtgelovig geweest. Volgens Soliana immers kwam het project niet in moeilijkheden doordat de Banco de Trabajadores (BTV) in moeilijkheden kwam. Flamingo Paradise, aldus Monchin Soliana was economisch gezien geen uitvoerbaar project terwijl het wel als een grabelton werd gebruikt. Soliana wijst nogmaals op zijn voorstel om het project te saneren en onder toezicht te stellen, maar, aldus Soliana, dat voorstel werd in de raad afgewezen omdat de UPB daarin nog de meerderheid heeft.

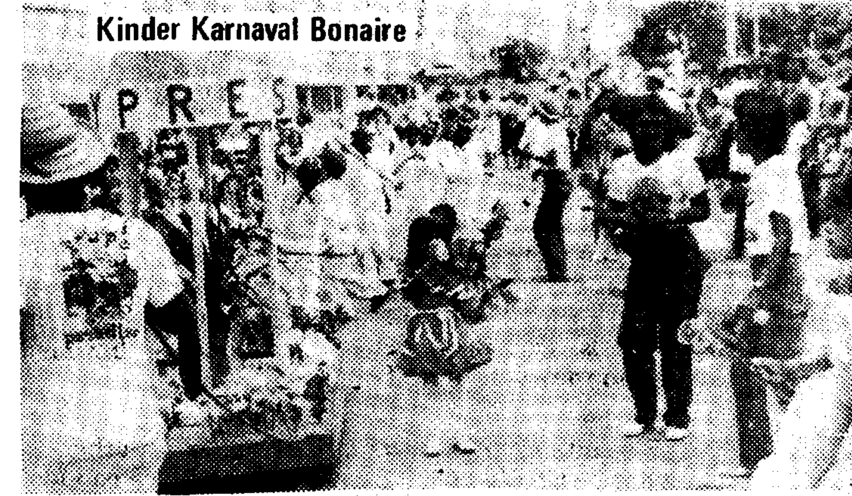
Volgens de toespraak van de woordvoerder van de PDB is de kritiek op het BC niet van toepassing op gezaghebber Sint Jago, omdat wanneer gesproken wordt over het BC men altijd de beide politiek benoemde gedeputeerden bedoelt. Zij zijn het, aldus Monchin Soliana, die de beslissingen nemen en alleen in geval zij iets ondernemen dat tegen onze wettelijke bepalingen gericht is, kan de gezaghebber dat tegenhouden. Soliana verzoekt om gezaghebber Sint Jago buiten de politiek te houden omdat deze blijk heeft gegeven boven de politiek te staan, hetgeen Soliana niet van vroegere gezaghebbers kan zeggen, zoals hij stelt van de gezaghebber die een politieke partij oprichtte. (Soliana bedoelt kennelijk exgezaghebber R.P. Saleh red). Tenslotte ontkent Monchin Soliana dat er problemen kunnen komen wanneer de vertegenwoordiging in de Centrale regering en zijn andere signatuur zou hebben dan in het BC. Soliana haalt daarbij het voorbeeld aan uit 1954, toen de Partido Progresista Bonairiano Uni (PPBU) de Statenverkiezingen won, maar zes maanden later bleek de UPB de eilandsraadsverkiezingen te winnen, waardoor er een BC gevormd kon worden dat 14 jaar aan de macht bleef.

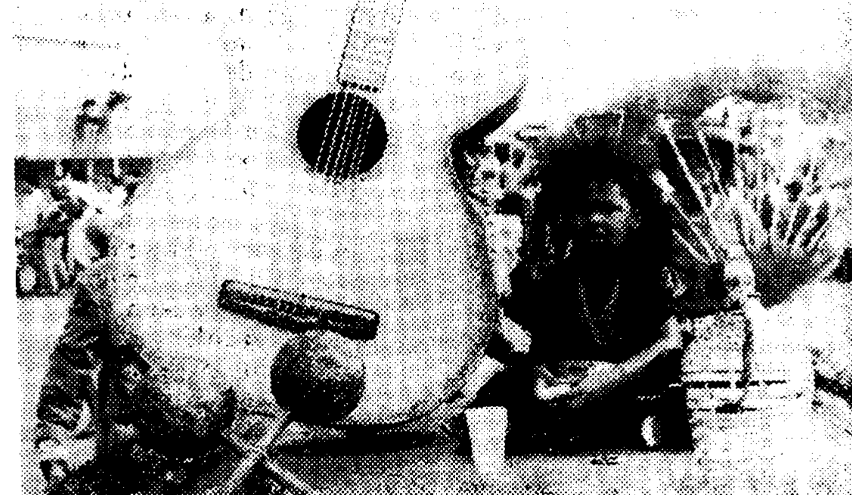
KRALENDIJK — Na een voorbereidingstijd van enkele maanden zal Indebon met de schoolsport op de basisscholen gaan beginnen. Het ligt in de bedoeling, dat er zeven verschillende takken van sport beoefend kunnen worden. Nu reeds zijn meer dan honderd kinderen op sportgebied actief op de Scholengemeenschap Bonaire; daar worden beoefend voetbal, softbal, gymnastiek, basketbal, vollybal, tafeltennis en atletiek. De leerlingen zijn bezig aan de voorbereidingen om deel te nemen aan intersulaire wedstrijden. Op Bonaire is de heer Hilgers betrokken bij deze schoolsport, die uitsluitend bestemd is voor leerlingen van de basisscholen.

DE FIRMA C.F. Muskus NV ontving gistermiddag een speldje ter gelegenheid van het feit dat zij dertig jaar het agentschap vervult van de firma Olivetti op Curacao.

De heer G. Milocco ontving van Olivetti ook een speldje, omdat hij al een kwart eeuw belast is met de technische service van deze reken- en typemachines-fabrikant. De heer Milocco is in dienst van de firma Muskus.

Kinder Karnaval Bonaire

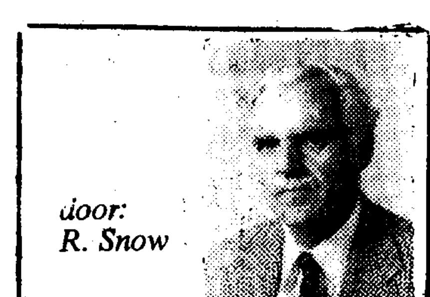

IN DE KANTLIJN

door: R. Snow

HET IS ONS dan niet toegestaan feestend ten onder te gaan; carnaval neemt hoe langer hoe meer het karakter van een "nationaal feest" aan. Zeker op Aruba en Curaçao. Dat zal ongetwijfeld de altijd wat sober ingestelde maatschappijhervormers niet plezieren, al was het alleen maar vanwege het impliciete conflict tussen verkwisting of wel commerciële manipulatie en wat zo typisch van hier is. Maar zo is het nu eenmaal: the pursuit of happiness richt zich hier voor een belangrijk gedeelte op dansen en zingen. Wie daar badinerend over denkt, mist de pointe.

DAT LAATSTE is, gezien de grote populariteit van het begrip 'revolutie', wel indenkbaar. Nationale feestdagen, die een revolutie gedenken, doen het volk delen in het ongrijpbare maar verheffende idee van nationale grandeur. En dat doet carnaval op het eerste gezicht niet. Toch kan men zich hier gemakkelijk vergissen. Allereerst zijn maar weinig revoluties de moeite van het gedenken waard. De 4th of July en de Quatorze Juillet vallen onbetwist in die categorie. Sommigen zullen daar de Russische en Cubaanse revoluties aan toe willen voegen.

Maar, zo moet daar direct bij worden opgemerkt, die laatsten bleken geen stuwkracht te hebben tot de opbloei van grote creativiteit. In hun zog is het dan ook usance geworden om elke macht of anderzins begerige staatsgreep met dit geladen begrip te betitelen. Grenada en Suriname zijn daar de regionale voorbeelden van. Kortom revolutie is een zwaar gedevalueerd begrip dat in meeste gevallen naar alles behalve grandeur verwijst.

WIE HET TOCH te gek vindt om carnaval de toevoeging 'nationaal' te geven, dient te bedenken dat het daarbij gaat om het bindende, gezamelijk te beleven element. In Nederland bijvoorbeeld zijn Koninginnedag en misschien nog meer Sint Nikolaas de nationale feestdagen bij uitstek. Dat spreekt. Gezelligheid is Neêrland's zo niet hoogste dan toch wel meest gewaardeerde goed. Het woord valt ook in geen enkele andere taal met één enkel woord te vertalen. Zo is carnaval hier uitdrukking van iets geheel eigens. Dat te min te achten zou wel eens een duidelijk voorbeeld kunnen zijn van waar culturele overheersing (repressie) toe kan leiden!

EEN INTERESSANTE vraag is dan nog, wat de politiek-maatschappelijke consequenties hiervan zijn. Als de pursuit of happiness vooral de mogelijkheid tot feesten inhoudt dan zal over die vrijheid met zorg gewaakt moeten worden. Het gaat misschien wat ver ook een tuchtraad voor in te stellen maar het lijkt toch wel dienstig de humorloze elementen, die uitsluitend in dogmatische hervormingsmodellen kunnen denken, goed in de gaten te houden. Want de vrijheid om in grote eenheid verrukkelijk feest te kunnen vieren is een groot goed, dat niet verloren mag gaan. De toevoeging 'nationaal' is daarom wellicht een goede waarborg voor.

MISDRAGINGEN NIET GEBLEKEN

Rechter geeft CFW gelijk:

Schorsing mag niet tijdens "cooling off"

WILLEMSTAD — Het feit alleen al dat de supermarkt Henderson te lang na de stakingsacties van 22 december heeft gewacht om de drie shopstewards van de vakbond CFW te schorsen was voor rechter Nicastia een reden om de supermarkt te verbieden maatregelen te nemen tegen werknemers leden van de CFW zolang de afkoelingsperiode van kracht is. Ook heeft de rechter Henderson bevolen de schorsing van de shopstewards opheffen.

Maandag was de uitspraak in het kort geding dat de CFW had aangespannen tegen de Henderson omdat de supermarkt, naar mening van de vakbond, ten onrechte drie shopstewards had geschorst en om uitbinding van hun overeenkomst had gevraagd. Henderson had als reden voor schorsing van de werknemers aangevoerd dat zij zich hadden misdragen op de dag van de stakingsacties. Als bewijs daarvoor zijn twee rapporten van het beveiligingsbedrijf Securicor NV aangevoerd.

VERNIELING

Nadat de rechter de getuigen van Henderson had gehoord, moest hij echter concluderen dat de shopstewards niets te maken hadden met de "grievende feiten en omstandigheden" die Henderson tot de beslissing gebracht hebben hen te schorsen. De verklaring van de drie getuigen komen erop neer, zei de rechter, dat geen van de drie shopstewards "part noch deel hebben gehad aan enige misdraging tegen of jegens de gedaagde". Ook van vernieling van Henderson's eigendom of poging daartoe is volgens de rechters niets gebleken.

Hoewel de stakingsacties weliswaar een directe aanleiding konden zijn geweest voor Henderson om de shopstewards te schorsen, heeft Henderson nagelaten om direct een diepgaand onderzoek in te stellen naar het gedrag van de shopstewards, al heeft zij daar ruimschoots de tijd voor gehad. Dit, "vooral gezien de vage formuleringen" in de rapporten van de bewakingsdienst, aldus rechter Nicastia.

GESCHORST

Ondanks het feit dat het voor Henderson duidelijk was dat, zelfs al was de schorsing met doorbetaling van salaris, de schorsing door de shopstewards als een straf zou worden ervaren, is er toch niets gedaan om duidelijk de misdragingen van de drie aan te tonen.

Door de schorsing toch te handhaven, stelt de rechter, handelt Henderson in strijd met hetgeen een goed werkgeefster betaamt. Dit is des te meer zo daar het geen gewone werknemers betreft, maar shopstewards die, als een verlengstuk van het bestuur van de vakbond, contact moeten onderhouden met de directie van het bedrijf. Bovendien moet Henderson zich ervan bewust zijn dat het zeer belangrijk is contact te onderhouden met de vakbond daar er onderhandelingen voor een nieuwe cao aan de gang waren. Door echter toch gedurende langere tijd de schorsing van de shopstewards te handhaven "op grond van vaag geformuleerde rapporten", zonder nader onderzoek te verrichten, kan Henderson "te goeder trouw niet langer haar verweer handhaven", concludeert de rechter. Zij wist immers dat het verschillende weken zou duren eer de zaak in behandeling zou worden genomen en dat de shopstewards bijgevolg al die tijd geschorst moesten blijven.

HOGER BEROEP

De rechter heeft ook geweigerd het argument van Henderson te accepteren volgens welke, als de werknemers in dienst zouden worden genomen, ze misschien na een week of langer toch niet meer in dienst zouden kunnen blijven daar de dienstbetrekking zou worden opgeheven. Henderson heeft namelijk ook een zaak aangespannen, die morgen dient, en waarin geeist wordt de dienstbetrekking met de drie shopstewards te beeindigen.

Henderson werd opgedragen de schorsing van de shopstewards op te heffen en verder geen maatregelen te nemen tegen de werknemers tijdens de afkoelingsperiode. Verder zal de supermarkt 1000 gulden moeten betalen voor elke overtreding van dit verbod en 500 gulden voor iedere dag dat de schorsing van de drie shopstewards niet wordt opgeheven. De CFW had veel hogere bedragen geeist die de rechter echter niet redelijk achtte.

Van Henderson-vertegenwoordiger, mr Erich Zielinsky, is vanmorgen vernomen dat Henderson in hoger beroep zal gaan tegen de uitspraak van rechter Nicastia.

OVERGEPLAATST

De drie shopstewards zijn ondertussen wel weer aan het werk gegaan, maar ze zijn alle drie overgeplaatst naar afdelingen waar ze "toch niet effectief zijn als shopstewards" naar vernomen werd uit CFW-kring.

WILLEMSTAD — Langs de Seru Loraweg is een flinke opruiming gehouden. Een carcas van wat vroeger een auto was, is evenwel blijven liggen. Het gaat om een wagen die verleden jaar betrokken was bij een dodelijke aanrijding op die weg. Na het ongeluk is de wagen geplunderd door personen met een hyena-mentaliteit. Als er vervolgens wordt opgeruimd, doe het dan grondig, zou men zeggen.

AMSTERDAM — Internationals zeer licht verdeeld. Banken vaster. Hypotheekbanken nauwelijks prijshoudend. Verzekeringen ruim prijshoudend. Uitgevers zwakker. Aannemers overwegend wat terug. Scheepvaartfondsen afbrokkelend. Ahold zeer flauw. Pakhoed vaster. Lokale aandelenmarkt, staatsfondsen nagenoeg onveranderd.

Zakenvaria

IN HET CURAÇAO HILTON hotel treedt tot 16 februari op de zanger Tony Wynter. Hij is een veelzijdige zanger (rhythm and blues, calypso, reggae en opera), die al eerder op Curaçao heeft opgetreden. Hij heeft twintig singels en een elpee op zijn naam staan. Ter gelegenheid van de herdenking van de geboortedag van Martin Luther King op 15 januari dit jaar componeerde hij een lied getiteld "We love Martin Luther King".

DE HEER ULRICH Mockenhaupt is bij het Curaçao Hilton hotel aangesteld als food and beverage manager. Hij heeft ervaring opgedaan in de hotelsector over de hele wereld: Hannover, Berlijn, Londen, Maidenhead, Durtmund, Osteebad, Swaziland, Durban, Singapore en Buenos Aires.

Stringent sober beleid blijft strict geboden

WILLEMSTAD — Het eilandgebied Curacao zal proberen zich stipt te houden aan de begroting 1983 waarvan de openbare behandeling waarschijnlijk in de eerste week van april plaats zal vinden, aldus gedeputeerde van Financiën George Hueck.

Hueck deelde gisteren mee dat de verschillende overheidsdiensten en bedrijven het dit jaar moeten doen met wat hun door de begroting is aangewezen en dat eventuele extra-uitgaven gecompenseerd dienen te worden door bezuinigingen elders op de dienstbegroting.

Hiermee, zei gedeputeerde Hueck, hoopt het bestuurscollege dat er een eind komt aan het voortdurend inleveren van suppletoire begrotingen door diensthoofden die merken dat ze meer geld nodig hebben dan hen aanvankelijk werd toegewezen.

Ook de bezuiniging op gebied van personeel zal worden voortgezet. "Het personeelsbestand moet blijven dalen, daar er zich anders ernstige problemen zullen voordoen, zei Hueck. Evenals de landsregering zal het eilandgebied uitsluitend hoogstnoodzakelijke krachten in dienst nemen en afgestudeerde krachten die een eilandsbeurs hebben.

Kritiek op achteraf overleg voeren

In activiteit sociaal overlegorgaan voorbij

WILLEMSTAD — Na maanden van inactiviteit is gistermiddag het sociaal overlegorgaan wat staatkundige zaken behandelt, weer bijeen gekomen. De vertegenwoordigers van de sociale groepen hebben bijna unaniem geklaagd over de wijze waarop politici overleg-achteraf toepassen in deze kwesties.

Het Bestuurscollege stelde enige tijd geleden een orgaan in waarin alle fracties in de raad vertegenwoordigd zijn, alsook afgevaardigden van vakbonden, werkgevers, vrouwen-groepen, jongeren en de kerken. In dat orgaan wordt specifiek van gedachten gewisseld over staatkundige aangelegenheden. Op die manier wordt voeling gehouden met sociale partners over ontwikkelingen op dat terrein.

Dit overlegorgaan werd ingesteld na een reeks rumoerige vergaderingen van de Eilandsraad enkele jaren geleden toen er een delegatie van de raad moest worden samengesteld om deel te nemen aan de Ronde Tafel Conferentie van februari 1981 en aan de Koninkrijkstop van october 1981. De vakbonden verstoorden daarop uit protest een raadsvergadering; zij waren erop tegen dat de politici naar Den Haag togen om daar beslissingen te nemen zonder de bevolking in te lichten of te raadplegen.

GEBOYCOT

Meermalen kwam het in dat overleg-orgaan tot botsingen tussen sociale groepen en politici. De PSD fractie heeft zelfs de bijeenkomsten van het overlegorgaan enige tijd lang geboycot, omdat gemeend werd dat er onterechte kritiek op de "witte" partij werd gelanceerd uit vakbondskringen. De vertegenwoordigers van de sociale groeperingen vonden echter dat er keer op keer een gebrek aan ernst aan de dag gelegd werd.

Het ging een hele tijd goed, dat er breeduit gediscussieerd werd door het overleg-orgaan over allerlei actuele zaken. Meer dan eens werd nadien door de dienst Public Relations van het eilandgebied ook een kort verslag uitgebracht van de besprekingen.

De laatste twee à drie maanden is het overleg-orgaan zeker niet meer opgeroepen voor vergaderingen. Net op het moment dat vertegenwoordigers van sociale groeperingen verleden week aanstalten maakten om zelf een vergadering bijeen te roepen en te praten over het nut van een overlegorgaan als die niet gehoord wordt door de politici, kwam er een oproep binnen voor een vergadering gistermiddag.

Officieel heten de besprekingen in dat overlegorgaan vertrouwelijk te zijn. Toch is vanmorgen kunnen achterhalen dat de afgevaardigden van de sociale groepen zich niet onbetuigd hebben gelaten over de wijze waarop de politici zich de laatste maanden hebben gedragen. Kritiek werd geleverd op de interpretatie van politici dat het overlegorgaan bedoeld is om overleg-achteraf in plaats van -vooraf te geven. De politici voerden echter als hun verweer aan dat er ook in de besprekingen van recente datum tussen politici van de diverse eilanden over de toekomstige staatkundige structuur (bijvoorbeeld in de werkgroep ingesteld door minister mr Mito Croes als voorbereiding op de Ronde Tafel Conferentie) geen beslissingen zijn genomen, maar wel alvast posities in beginsel zijn ingenomen. De principe-beslissing voor de vorming van een Antillen van de Vijf, zodra Aruba uit het Antilliaanse verband stapt, is nog niet definitief, zo werd de sociale groepen voorgehouden. Onder meer zitten de eilanden Bonaire en de Bovenwinden met een motie van hun Eilandsraad, waarin juist staat dat rechtstreekse banden met Nederland worden geopteerd op het moment dat Aruba zich afscheidt. De politici van die eilanden hebben tijdens de recente besprekingen laten weten bereid te zijn die moties terug te draaien.

LEIDRAAD

De sociale partners houden vol de gevolgde procedures niet goed te kunnen keuren. Vervolgens werd gestart met een systematische bestudering van het rapport van de Commissie van Zeven die als leidraad voor de discussies op de Ronde Tafel Conferentie van de volgende maand zal dienen in Den Haag. Ook is de sociale partners beloofd dat zij alle andere relevante documenten krijgen over deze aan de gang zijnde discussies. Omdat het kort dag is en de vergadering nog niet is afgerond, is besloten om vrijdagmiddag het beraad voort te zetten.

Op de vergadering van gisteren waren van de kant van de politici aanwezig de afgevaardigden van MAN, DP, PNP en PSD. Frente Obrero liet verstek gaan.

Navraag over VN-artikel

Monte onbekend met problemen om KABNA

WILLEMSTAD — Het eilandgebied Curacao heeft geen kennis van eventuele problemen met Kabna-ambtenaren bij de verwerking van ingediende projecten. Zo reageerde gedeputeerde van Economische Samenwerking Nelson Monte desgevraagd op een uitgebreid artikel in de weekendbijlage van het tijdschrift Vrij Nederland, waarin gesproken wordt over problemen in de uitvoering van lokale projecten, onder andere door toedoen van Kabna-ambtenaren en waarover de Amigoe gisteren uitgebreid heeft bericht.

Monte zei gisteren tijdens de eerste "meet the press" van het Bestuurscollege dat er al contact is opgenomen met gevolmachtigde minister in Den Haag drs Marco de Castro en dat deze gevraagd is de door Vrij Nederland gepubliceerde berichten te onderzoeken. Tot nu toe zijn er geen problemen ondervonden met Kabna en alle ingediende projecten hebben, naar de mening van het Bestuurscollege, de correcte behandeling gekregen, aldus Monte.

In de loop van volgende week zullen gedeputeerde Monte en het hoofd van het Sociaal Economisch Planbureau, drs. Bomberg, naar Nederland gaan om daar te gaan praten over enkele projecten die nog op goedkeuring wachten. Ondermeer zullen Monte en Bomberg het met de Nederlandse autoriteiten hebben over de vernieuwingen aan het Country Inn Hotel, waar een bedrag van 1.250.000 gulden mee gemoeid is, een visserijproject dat 340.000 gulden gaat kosten, twee nieuwe loodsen voor de Vrije Zone ter waarde van 850.000 gulden en de crèche te Seroe Fortuna die al in een vergevorderd stadium is.

Lichtpuntje in onderhandeling

WILLEMSTAD — De onderhandelingen tussen de Supermarktvereniging van Curaçao (SUVECU) en de vakbond CFW zijn weer op gang en de vakbond heeft momenteel een voorstel van de Suvecu in beraad, naar uit CFW-kring is vernomen.

Details van dat voorstel zijn niet onthuld maar het enige wat CFW-voorzitter Ewald Ong-A-Kwie erover losliet, was dat het een serieus voorstel betreft.

In een radio-interview eerder deze week verklaarde Ong-A-Kwie een lichtpuntje te zien in het verloop van de onderhandelingen.

Verkoop 42 volkswoningen

WILLEMSTAD — Het Bestuurscollege van Curacao heeft een akkoord gesloten om 42 huizen die met overheidsgelden gefinancieerd zijn, te verkopen. Het betreft hier huizen die in de afgelopen jaren gebouwd zijn maar momenteel niet meer nodig zijn als overheidswoningen. Zo verklaarde ged Winston Lourens gisteren, tijdens de voor het eerst gehouden meet the press van het BC.

Lourens legde uit dat er ook plannen bestaan voor de verkoop van enkele andere huizen, die echter met gelden van het meerjarenplan gebouwd zijn. Voor de verkoop van die huizen, aldus Lourens, zal het BC zich wel moeten houden aan nog te bepalen voorwaarden van de Koninkrijksregering.

Personalia

DR W.C.J. (Boeli) van Leeuwen is gistermorgen om half negen op het Hof van Justitie beëdigd tot advocaat. Hij werd daarmee bijgeschreven in het Tableau (register) der Advocatuur op Curacao. Dr Van Leeuwen bekleedde tot voor enkele maanden de functie van secretaris van het eilandgebied Curacao.

Zakenvaria

DE FIRMA HEMPELS Marine Paints (Curaçao) NV opent op vrijdag 18 februari om vier uur 's middags aan de prof. Kernkampweg z/n een nieuw kantoor en opslagruimte. De openingsceremonie wordt verricht door de heer Hojbjerg, lid van de Raad van Bestuur van deze firma en afkomstig uit Denemarken. De receptie voor genodigden bij gelegenheid van de in gebruik name duurt tot zes uur.

Voor verkiezingen 29 april

Op Curacao 103.000 kiesgerechtigden

WILLEMSTAD — Tussen 1 en 9 maart bestaat de gelegenheid om in te tekenen op de lijsten van de verschillende politieke partijen en het minimum aantal handtekeningen dat elke partij, die meedoet aan de eilandsraadsverkiezingen, deze keer moet verzamelen is 708.

Gezaghebber Ronnie Casseres deelde gisteren tijdens de eerste persconferentie van het Bestuurscollege van Curacao mee dat deze keer niet zal worden geloot om uit te maken welke partij welke deur zal gebruiken om handtekeningen in te zamelen. Dit in verband met het feit dat niet alle beschikbare ruimten op het bevolkingskantoor even groot zijn en het zou kunnen gebeuren dat bijvoorbeeld een grote partij een te kleine ruimte wordt toegewezen waardoor er op een gegeven moment teveel mensen tegelijk moeten worden afgehandeld in die kleine ruimte.

Gezaghebber Casseres gaf ook een overzicht van het aantal stemgerechtigden en hun verdeling in de verschillende leeftijdsgroepen. Van de 103.000 stemgerechtigden die deze keer kunnen stemmen is 83% op Curacao geboren, terwijl de rest is verdeeld in: Nederland (4%), Bonaire (3%), Aruba (2%), Bovenwinden (1%) en Suriname (2%). De rest van de kiezers (5%) is buiten de Antillen, Nederland of Suriname geboren.

Precies de helft van de kiezers bestaat uit personen die vallen binnen de leeftijdsgroepen 21 tot en met 29 jaar en 30 tot en met 39 jaar (23%). Het is in deze twee groepen dat gedurende de vorige Eilandsraadsverkiezingen de meeste nietstemmers zijn geregistreerd. De overige groepen zijn: 40-49 jaar 16%, 50-59 jaar 11%, 60-69 jaar 7% en mensen ouder dan 70 jaar 7%.

Nadat op 29 januari de kiezerslijst was afgesloten en op 3 februari nog niemand enig bezwaar had ingediend tegen de samenstelling ervan kon het definitieve aantal kiezers worden vastgesteld.

Achtduizend wachtenden op stuk erfpachtgrond

WILLEMSTAD — Ruim 8000 personen staan vermeld op een wachtlijst van Domeinbeheer in verband met aanvragen voor erfpachtterrein.

Ged. Willie Franco verklaarde gisteren aan de pers dat er in het kader van reorganisatie bij deze dienst een lijst gemaakt is van alle personen die al een aanvraag voor terrein ingediend hebben en nog steeds wachten op het krijgen ervan. Onder die personen zijn er enkele die al in 1952 een aanvraag ingediend hebben. Ged. Franco zei dat de dienst nu bezig is te onderzoeken aan welke van die aanvragen tegemoet kan worden gekomen. Ten eerste moet onderzocht worden of de aanvrager nog steeds behoefte heeft aan het terrein en of men de nodige middelen heeft om erop te kunnen bouwen. Er is al vastgesteld dat de eerste helft van aanvragers, die daarna nog in aanmerking komen voor een terrein, in principe op Montaña Abou een stuk grond kunnen krijgen, zo zei Franco. Op dit ogenblik staan volgens cijfers van het Domeinbeheer zo'n 1200 erfpachtterreinen onbebouwd. Er zal een onderzoek ingesteld worden naar de reden waarom de eigenaren die terreinen niet bebouwd hebben, waarbij de mogelijkheid bestaat dat het terrein teruggenomen wordt en overgegeven aan een andere persoon die er wel behoefte aan heeft, zo verklaarde Franco.

Daarom zullen alle mensen die een erfpachtterrein ongebruikt in bezit hebben, opgeroepen worden om óf gebruik van het terrein te maken óf het terug te geven aan de overheid, die er dan een andere bestemming voor zal zoeken.

Ingezonden

AVP-trailer

HET IS EENIEDER bekend dat het jaarlijkse Carnaval veel voor een van de voornaamste peilers van onze economie, de toeristenindustrie, betekent. Geheel terecht dan ook en tot tevredenheid van velen besloot het Bestuurscollege onlangs aan de Stichting Arubaans Carnaval subsidie te verstrekken.

De door ons aller stumulator gegeven economische impuls is met name door de leiders van de AVP krachtig bekritiseerd. Onterecht zou namelijk deze heugelijke gebeurtenis voor de partijpolitiek worden gebruikt. Politiek moet in de politieke arena's blijven, zo menen deze wijze leiders.

Doch heren, hypocriet is hij, die een ander iets verwijt en dan besluit het zwaar bekritiseerde zelf te doen. Achterbaks en typerend wordt het echter, wanneer u met zoveel machtsvertoon de 13e februari tegemoet treedt. Wijze heren, het zal u niet ontsieren wanneer u besluit de in de Vondellaan misplaatste AVP-trailer ten spoedigste te verwijderen! Aan u dus tenslotte de zet om daad bij het woord te voegen. Ik dank u.

U.P.LOPEZ

NASCHRIFT REDACTIE ARUBA: Wij zijn het roerend met inzender eens. Bij Carnaval a.u.b. geen politiek. Politiek heeft op Aruba reeds teveel onnodig kapot gemaakt. De strijd van Arubanen tegen Arubanen is niet iets waar we trots op kunnen zijn.

Geld en sieraden gestolen uit woningen

ORANJESTAD — De dame P.S. (25) wonende te Koyari deed aangifte van diefstal uit haar woning van bedragen van 500 gulden, 120 dollar en sieraden ter waarde van 4000 gulden. De binnendringers verwijderden een raam om toegang te krijgen.

Van een woning aan de Triangelstraat werd een keukendeur geforceerd. Uit een der slaapkamers werden sieraden, bestaande uit halskettingen, ringen, horloges enz. weggenomen. De waarde van de sieraden bedroeg 1000 gulden.

Dronken chauffeur aangehouden

ORANJESTAD — Op de hoofdverkeersweg nabij de brandweergarage werd bestuurder E.L. (28) door de politie gestopt wegens het rijden onder drankinvloed. De auto werd naar de wacht gebracht. Op de inzittende M.H. (32) werden 6 kogels van het kaliber 6 mm aangetroffen. Bij huiszoeking trof de politie niets bijzonders aan. E.L. en M.H. werden voor verder onderzoek ingesloten.

DEN PARTIDO VALIDO PA SEMI FINAL DI SOFTBOL

United a klasifika pa final

Twins a knock-out

Sta Rosa ku skor di 18-0

WILLEMSTAD — Sta Rosa/Nabco ayeranochi a hanya e derota di mas amargo den an historia di sòftbòl, sigur pa loke ta trata nan akshon den play-off lokal valido pa kategoria maskulino AA. Ku skor aplasta di 18-0 e ekipo di Twins/V&M ayeranochi a knock-out e ekipo di Sta. Rosa den nan prome parti for di e serie miho di tres valido pa e buelta semi-final. Pa loke ta trata kategoria maskulino A, e ekipo di United Hars ayeranochi a sigura nan partisipashon den e buelta final kontra di Rising Trotters, derotando La Bellesa ku skor di 7-4.

E faktornan kua ayeranochi, den stadion di SUBT, mas a kontribui na e knock-out kua e ekipo di Sta Rosa a sufri tabata e prome luga e gran aktuashon di pitcher di Twins, Eddie "Compader" Sloop. E ultimo aki a limita e ekipo di Sta Rosa ku ta konosi pa un bateo bastante gresio, na unikamente un hit. Di otro banda e ekipo di Sta Rosa mes a kontribui engrande na e derota, demonstrando un fildeo malisimo mientras ku nan pitcheo tampoko no a resulta.

VIKTORIA

E ekipo di Twins a sigura nan viktoria praktikamente for di den e entrada inisial, ora ku nan a nota no menos ku seis kareda, for di kua sinku tabata kontra e habridor Ronald "Doble" Schoop kende a tira apenas un tersio di inning i mester a traha kaminda pa Martinez. E ultimo aki tampoko no a logra domina e bateria di Twins ku a lusi di un forma barbaro, konektando no menos ku 17 hit i finalmente e tambe mester a traha kaminda pa Martina. Ku sinku kareda den di dos i tambe den di tres, mas dos den di kuater e ekipo di Twins a akumula e gran total di 18, lagando Sta Rosa sin niun klase di oportunidat.

Pitcher ganadó a resulta Eddie Sloop, perdedó Ronald Schoop. Pa Twins: 18 kareda; 17 hit i sero eror, Win Obispo, Nel Elisabeth i Ludwig Bernadina a konekta di 4-3, mientras ku Alvaro Asencion a konekta un homerun.

Pa Sta Rosa: sero kareda; 1 hit i 6 eror. Djabierne e ekiponan aki ta bolbe enfrenta otro i si Twins gana nan ta mantene nan aspirashon pa un puesto den e buelta final na bida. Si Sta Rosa perde, nan por paketa warda e kampeonato 1983/'84.

MASKULINO A

Den kategoria maskulino A, e serie semi final entre United Harsd i La Bellesa kua tabata empata 1-1 a keda disidi na fabor di e prome ekipo menshona. Despues di ku La Bellesa tabata dilanti pa gran parti dje partido ku skor di 4-1, United ta buta un rally formal di seis kareda den nan ultimo oportunidat na bate i boltu e skor na nan fabor, 7-4.

Ku e viktoria logra e ekipo di United a gana e derechi pa enfrenta Rising Trotters den e serie miho di tres valido pa e titulo di kampeon di klase A.

Pitcher ganadó a resulta P. Wilson, perdedó G. Manuel.

Pa United Hars: 7 kareda; 3 hit i 3 eror, Richinel Isabella a konekta di 3-2. Pa La Bellesa: 4 kareda; 9 hit i 4 eror. E. Martina a konekta di 3-2.

KONTINUASHON

E kampeonato ta kontinua mayan anochi den stadion di SUBT ku dos partido ku ta priminti di bira hopi interesante. Pa mitar di ocho United Hars ta sali kontra Trotters den e prome partido for di e serie final valido pa klase maskulino A i pa 9'or Tigres ta enfrenta Fuji. Si Tigres gana e ekipo ta klasifika pa e buelta final sigurando asina por lo menos e titulo di subkampeon.

WILLEMSTAD — Riba e kombinashon di potret por mira e momentu kaminda ku Jozef "Buchi" Martina komo muestra di apresio tu risibi un obsekio for di man di un dje chikitin nan di Sta Rosa, den presensia di e presidente dje organisashon señor Ricardo Elhage para kompletamente na man drechi. Tambe por mira e momentu kaminda ku diputado Lucille Wout di un forma simboliko a kaba di buta e prome bloki i te venando e nachi korespondiente. Ta e intenshon pa e tribuna ku aktualmente ta den konstrukshon keda kla prome ku e torneo anual di Sta. Rosa Indians.

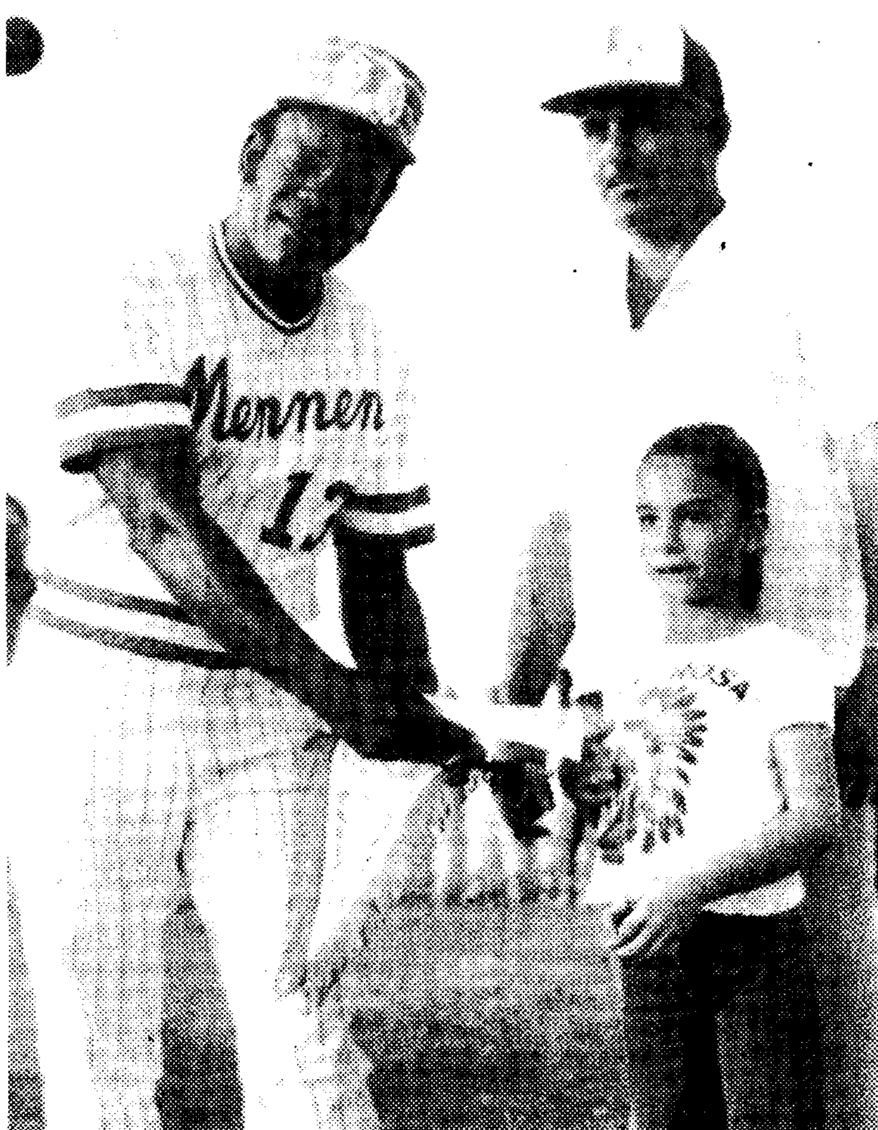
Tweekamp

Huebner-Syslov

KLAGENFURT — De tweekamp in de kwartfinales van het kandidatentoernooi om het wereldkampioenschap schaken tussen Robert Huebner (WDL) en Vassili Smyslov wordt in het Oostenrijkse kuuroord Velden aan de Woerthersee gespeeld. De ontmoeting begint op 20 maart. De internationale schaakfederatie (FIDE) heeft dat dinsdag medegedeeld.

De tweekamp bij de dames tussen de Chinese Liu en de Russin Josellani, die gelijktijdig met de wedstrijd Huebner-Smyslov in Velden zou worden gehouden, is verplaatst naar Manila. In Velden ontmoeten nu de Roemeense Muresan en de Russin Simenova elkaar. Ook deze tweekamp begint op 20 maart.

BOKSEN/LONDEN — Het wereldtitelgevecht in het middengewicht tussen titelverdediger Marvin Hagler uit de Verenigde Staten en de Engelse uitdager Tony Sibson zal op 11 februari in vijf Engelse bioscopen rechtstreeks op het scherm worden gebracht.

Konstrukshon di nan propio ballpark ta den full swing

Sta Rosa Indians a kumpli 30 aña di eksistensia

WILLEMSTAD — E ekipo di beisbòl, of miho bisa e organisashon Sta Rosa Indians/Mennen a kumpli net 30 aña di eksistensia. Ayera 8 di februari 1983, a kumpli net 30 aña pasa ku defuntu Tio Daou q.e.p.d. a tuma e inisiativa pa lanta un ekipo di beisbòl ku ta konsisti praktikamente di hungadónan di Sta Rosa so. Pa konmemora e echo aki e direktiva aktual di Sta Rosa Indians ayera tardi a rekorda e fecha aki di un forma simboliko.

Manera ya ta konosi e organisashon aktualmente ta trahando duru riba konstrukshon di nan propio ballpark i por bisa ku si tur kos bai sigun plan esaki lo bira e prome ekipo di beisbòl na Korsou ku tin su mes parke di pelota. Aktualmente ya e konstrukshon dje tribuna ku ta kore entre primera i tersera a inisia i ta e intenshon pa esaki keda kla prome ku e torneo anual di Sta Rosa Indians. Mas of menos dos siman pasa tambe e organisashon a risibi huntu ku otro organisashonan deportivo den e bario, manera Victory Boys i Sport Ambassadors e dekreto ofisial enkuanto e terenonan deportivo enkuestion. Komo tal definitivamente e lokalidat aki a keda destina pa uso deportivo.

E ultimo aki pa gran parti a keda konkretisa grasias na e trabou kua a ser hasi den un tempu relativamente kortiku pa e diputadonan Lucille Wout i Winston Lourens. Ambos tabata presente tambe ayera tardi na Tio Daou Ballpark pa a pone e prome blokinan korespondiente na e konstrukshon.

Durante dje seremonia di ayera tardi a hiba palabra tambe e presidente aktual dje organisashon señor Ricardo Elhage kende a gradisi e diputado Lucille Wout kende den un tempu rekòrt a hasi posibel pa nan por a hanya e tereno i asina inisia ku e konstrukshon. Tambe a bai palabranan di elogio na Jozef "Buchi Joe Cocker" Martina, e miembro aktivo di mas bieu den Sta Rosa Indians i kende alabes a hasi un tremendo labor relashona ku diseño di e parke. Buchi Martina tin no menos ku 27 aña liga ku Sta Rosa Indians i e por ser konsidera tambe komo un di e peloteronan mas ehemplar di beisbòl lokal. Tambe a bai palabranan di gradisimentu spesial pa señor Peter "Pancho" Huisman direktor di Havenwerken kende a duna i ta dunando un kontribushon tremendo pa loke ta trata material, ekipo tékniko i konseho enkuanto konstrukshon dje parke na Sta Rosa Indians. Algu pa kua tur miembro dje organisashon i henter e bario di Sta Rosa ta masha agradesido.

Durante un interkambio di agedres

Viktoria pa Janwe den partido kontra Capablanca

WILLEMSTAD — Djabierne ultimo a tuma luga na sede di Klup di Agedres Capablanca e enkuentronan di reto entre Klup di Agedres Janwe i Capablanca. E enkuentronan a tuma luga riba invitashon di Capablanca i riba un futuro serkano lo ripiti e enkuentronan aki, e biaha aki ku Klup Janwe retando Capablanca. E partidonan a desaroya den un ambiente amikal basta deportivo ku 10 hungado representando kada klup. Klup di Agedres Janwe a presenta ku e siguiente hungadónan: Joanne Garmers, David Curiel, Alrun Tokaay, Benito Bito, Karin Garmers, Dennis Pikero, Henrico Garmers, Max Velasques, Arthur Rosaria i Geert van der Ploeg.

Algun bunita enkuentro i por sierto di basta bon nivel a keda presenta ku Klup di Agedres Janwe saliendo viktorioso riba Capablanca. E resultado final tabata di 6 punto kontra 4 punto favoresiendo Janwe.

Remarkabel di tur e desaroyo aki ta ku 7 dje partidonan tabatin komo ganadó un hungadó kondusiendo e piesanan blanku. E resultado segun orden di tablero ta komo siguiente: 1. David Curiel-G. Chin a Lin 1-0; 2. G. Sewrajsingh-Alrun Tokaay 1-0; 3. Benito Bito-O. Merien 1-0; 4. G. Mirza-Joanne Garmers 1-0; 5. Dennis Pikero-F. Hijtel 1-0; 6. A. La Pas-Arthur Rosaria 0-1; 7. Max Velasquez-De Mei 1-0; 8. R. Wolf-Karin Garmers 1-0; 9. Henrico Garmers-B. Plaate 0-1 i 10. R. Baart-Geert van der Ploeg 0-1. Remarkabel ta tambe ku Klup di Agedres Janwe a presenta ku dos hungadó di dje sekso femenino i dos miembro maskulino debutante kendenan ta priminti hopi pa futuro.

Relashoná ku kompromisonan deportivo tantu lokal komo internashonal, Klup di Agedres Janwe ta avisa tur su miembronan ku djasabra awor lo kuminsa ku entrenamentu obligatorio. Tantu asistensia i kondukta di kada hungadó den e entrenamentunan aki, lo wordu kontrola dja serka ya ku ta esakinan lo determina nan partisipashon den e kompromisonan di Janwe. Pa djasabra awor lo tin e siguiente enkuentronan: J. Garmers-Mercera; M. Blume-H. Garmers; K. Garmers-S. Moesker; N. Stacie-G. van der Ploeg; R. Koeyers-R. Moron; C. Veris-M. Cova; B. Bito-G. Cova; A. Tokaay-D. Pikero; M. Velasques-D. Curiel; G. Cova-M de Maayer. Klup di Agedres Janwe ta suplika tur su miembronan pa ta presente i ta anunsia ku e enkuentronan lo kuminsa 9.30 di mainta. Tambe tin oportunidat pa interesadonan pa inskribi nan mes na Klup di Agedres Janwe serka señor Alvin Smith, entrenador rekonose internashonalmente pa FIDE.

Renpaard ontvoerd

NEWBRIDGE — Een gewapende bende heeft in de nacht van dinsdag op woensdag uit een stoeterij bij het Ierse Newbridge Shergar, het duurste renpaard ter wereld en eigendom van Aga Khan, weggehaald. Fe 'ontvoerders' van de viervoeter eisten woensdag een losgeld van twee miljoen Ierse ponden, zo'n 8,3 miljoen gulden. Op het moment dat medeplichtigen het paard wegleidden, hielden twee overvallers de eigenaar van de stoeterij en zijn gezinsleden onder schot. Shergar won in 1981 en 1982 de belangrijkste rennen in Groot-Brittannie en Ierland, waaronder de Derby.

Barry Sheene weer op de motor

LONDEN — Barry Sheene, de tweevoudige wereldkampioen in de 500 CC-klasse van 1976 en 1977, heeft dinsdag voor het eerst sedert zijn ongeval van juli vorig jaar op een race-motor gezeten. De 32-jarige Engelsman kwam op 28 juli van het vorig jaar tijdens de training op het circuit van Silverstone met een snelheid van 280 kilometer per uur ten val en liep daarbij gecompliceerde breuken aan beide benen en de linkerhand op.

Nigel Cobb, de chirurg die Sheene opereerde had 28 schroeven en platen nodig om de breuken te herstellen. De verklaarde na de operatie: "Barry Sheene heeft geluk gehad. Hij had beide benen kunnen verliezen. Hij is gek wanneer hij ooit weer op een motor kruipt". Zo gek was Sheene dinsdag toen hij op het circuit van Donnington enkele trainingsronden reed, waarbij hij een snelheid van 230 kilometer haalde.

Sheene, die in het komende seizoen op een Suzuki start, hoopt op 19 maart in de Grote Prijs van Zuid-Afrika, waar het motorseizoen begint, zijn eerste wedstrijd te rijden.

Twee debutanten in Westduitse selectie

BONN — De Westduitse bondscoach Jupp Derwall heeft twee debutanten in zijn selectiegroep voor de vriendschappelijke voetbalinterland tegen Portugal op 23 februari in Lissabon opgenomen. De nieuwkomers zijn de linkervleugelverdediger van Werder Bremen, Jonny Otten en Wolfgang Rolff, een middenvelder van Hamburger SV. Otten kwam pas in elf Bundesliga-wedstrijden uit. De 23-jarige middenvelder werd overgenomen van de tweede divisieclub Fortuna Koeln. Otten, 22 jaar, droeg bij tot de opmerkelijke prestaties van zijn club dit seizoen in de Bundesliga.

Derwall selecteerde twee spelers, die in het buitenland hun geld verdienen. Uli Stielike van Real Madrid geldt al jaren als een vaste keus. Daarnaast heeft Derwall, die de nodige kritiek te verduren kreeg na de 0-1-nederlaag tegen Noord-Ierland, Bernd Schuster van Barcelona in zijn keurkorps opgenomen. Het "enfant terrible" van het Duitse voetbal ligt trouwens weer eens overhoop met Barcelona-trainer Udo Lattek. Schuster zat afgelopen zondag langs de kant wegens een schorsing. Zijn ploeg versloeg Español met 3-0, waarop Lattek liet weten, dat Barcelona zonder buitenlanders zeker zo goed speelt. Schuster reageerde met de volgende mededeling: "Wanneer anderen het beter doen dan ik, ga ik naar Bayern Muenchen". Het is bekend dat Schuster contacten heeft met de Beierse club.

De selectie van Derwall voor de interland tegen Portugal ziet er als volgt uit: Doelverdedigers: Immel, Schumacher. Verdedigers: Briegel, Bernd, Foerster, Karl-Heinz Foerster, Hieronymus, Kaltz, Otten. Middenvelders: Dremmler, Engels, Matthaeus, Rolff, Schuster, Stielike. Aanvallers: Klaus Allofs, Littbarski, Meier, Voeller, Milewski en Rummenigge.

Strengere regels bij boksen in Japan

TOKIO — Japanese profboksers zullen met ingang van 1 maart, wanneer zij knock out zijn gegaan tenminste 45 dagen moeten wachten voordat zij weer de ring in mogen. De Japanse boksbond heeft dat dinsdag in Tokio bepaald.

Het is een van de nieuwe maatregelen, die de bond heeft genomen, ten einde de boksers te beschermen. Volgens de nieuwe regels kan de bond een bokser na een knock out tevens verplichten een hersenonderzoek (EEG) te ondergaan. In het Nederlandse boksen gelden deze bepalingen al vele jaren.

Borg met infectie in ziekenhuis

TORONTO — Bjoern Borg heeft zich kort voor het begin teruggetrokken van het internationale tennistoernooi in Toronto. In de Canadese stad zouden een aantal toptennissers 250.000 dollar (675.000 gulden) aan prijzengeld verdeln in een demonstratietoernooi. De Zweed, die binnenkort afscheid neemt van de sport die hem rijk maakte, heeft een infectie aan de pink van zijn linkerhand opgelopen. Hij heeft zich in een ziekenhuis in Providence in de Amerikaanse staat Rhode Island laten behandelen.

Hij wordt niet eerder dan donderdag uit het hospitaal ontslagen. De Tsjechoslowaak Ivan Lendl moest eveneens afzeggen in Toronto. De winnaar van het Mastertoernooi heeft last van een schouderblessure. Lendls vervanger, de Amerikaan Gene Mayer, zegevierde in de eerste partij van het toernooi in Toronto over zijn landgenoot Brian Gottfried: 6-2, 6-0.

De overige uitslagen van de eerste dag zijn: Connors (VS)-Gerulaitis (VS) 6-0, 6-1; Peter McNamara (Aus)-Wilander (Zwe) 6-1, 3-6, 6-3.

UEFA verwerpt Spaans protest

BERN — De commissie van de UEFA die verantwoordelijk is voor de organisatie van het toernooi om het Europees voetbalkampioenschap heeft dinsdag tijdens een bijeenkomst in Bern een protest van Spanje verworpen. De Spaanse voetbalbond had bij de UEFA protest aangetekend omdat de wedstrijd Malta-Nederland op 19 december van het vorig jaar in Aken is gespeeld.

De Spanjaarden waren van mening, dat Nederland door het feit dat de uitwedstrijd van Malta zo dicht bij de Nederlandse grens werd gespeeld, bevoordeeld is geweest. Omdat het Malta verboden was enkele wedstrijden in eigen land te spelen, besloten Malta en Nederland, na overleg met de UEFA, de thuiswedstrijd voor Malta in Aken te spelen. In groep zeven komen naast Spanje, Nederland en Malta, Ierland en IJsland uit.

AUTOSPORT/LONDEN — De Lotus-renstal heeft de nieuwe bolides voor het Formule I-seizoen 1983 gepresenteerd. De Lotus is voorzien van een Renault turbo-motor. De goudzwarte bolide werd als een eerbewijs aan de onlangs overleden Lotusbaas Colin Chapman, die de wagen voor een groot gedeelte had ontworpen, gekenschetst.

In de Grote Prijs van Costieres Du Gard

Knetemann continueert Nederlands succes

ST. GILLES — Gerrie Knetemann heeft dinsdag in de Grote Prijs Costieres du Gard gezorgd voor een vervolg van het succes van Jan Raas. Knetemann zegevierde in de wielerwedstrijd van Nimes naar St. Gilles over 128 kilometer. Raas had een dag eerder de Grand Prix van Alés, de officieuze openingswedstrijd van het profwielerseizoen, gewonnen.

Twintig kilometer voor de eindstreep ontsnapte een groep van twaalf renners uit het peloton. Twaalf kilometer verder waagden Knetemann, de Zwitser Seiz, de Deen Andersen en de Franse neoprof Capuis een sprong uit de kopgroep. Het lukte, mede omdat Knetemanns ploeggenoten Adri van Houwelingen, Ad Wijnands en Cees Priem in de achtervolgende groep afstoppend werk verrichten. Zodoende kon het kwartet een voorsprong opbouwen van ruim anderhalve minuut. Knetemann was verreweg de snelste in de eindsprint.

Het peloton begint woensdag aan de Ster van Besseges. De proloog over twee kilometer heeft plaats in Molières Sur Cezé.

De uitslag van de Grote Prijs Costieres du Gard is: 1.Knetemann (Ned) 128 km in 3 uur 12 min 13 sec.; 2.Seiz (Zwi) z.t.; 3.Andersen (Den) z.t.; 4.Capuis (Fra) z.t.; 5.Bonnet (Fra) op 1.32; 6.Adri van Houwelingen (Ned); 7.Wijnands (Ned); 8.Madiot (Fra); 9.Priem (Ned); 10.Glaus (Zwi); 11.André (Fra); 12.Rooks (Ned) allen in dezelfde tijd als Bonnet.

Olympisch elftal

ZEIST — De inhaaldag voor de zondag afgelaste wedstrijden in de eredivisie botst met de belangen van het Nederlandse Olympisch elftal. Competitieleider Jan Huybregts heeft de wedstrijden Roda JC-AZ'67 en FC Twente-FC Utrecht vastgesteld voor dinsdag 1 maart, een dag later voetbalt het Olympisch elftal z'n eerste kwalificatiewedstrijd tegen Lichtenstein. In de groep van coach Ger Blok voor dat elftal zitten onder anderen de Alkmaarder Tiktak en de Utrechters Van der Lem, Carbo en Adelaar.

De wedstrijden uit de eerste divisie DS'79-Den Bosch en Heerenveen-Vitesse zijn vastgesteld voor de Bekerdag 9 maart. Het duel Veendam-De Graafschap wordt zaterdag 12 februari gespeeld.

BOKSEN/LONDEN — Harry Mitchell, Olympisch kampioen in het halfzwaargewicht in 1924, is dinsdag op 87-jarige leeftijd overleden. Mitchell werd in de periode 1922-1926 vier keer achtereen Engels kampioen in deze categorie, een record dat tot nu toe niet werd geevenaard.

TENNIS/LONDEN — Philippe Chatrier, de Franse voorzitter van de ITF, heeft verbijstered gereageerd op berichten dat John McEnroe zich tijdens de finale van het toernooi om de Amerikaanse indoortitel tegen Ivan Lendl heeft misdragen. McEnroe, die de titel veroverde, werd door toernooi-officials niet bestraft. Chatrier zegde toe de rapporten van zijn waarnemers grondig te bestuderen. "Voor McEnroe mogen geen uitzonderingen worden gemaakt. Regels zijn regels", verklaarde Chatrier.

WAALWIJK — Op 57-jarige leeftijd is in zijn woonplaats Waalwijk de vroegere biljartkampioen Cees de Ruijter overleden. De Ruijter, die al jaren ziek was, veroverde twee keer een Europees kampioenschap. In 1949/50 behaalde hij in Wenen de titel in het vrije spel, in hetzelfde seizoen won hij de titel in het anker-kader 47/2 in St Etienne. De Ruijter, de oudere broer van Henny die later triomfen vierde in het Driebanden, werd voorts in het begin van de jaren vijftig zes keer nationaal biljartkampioen: vier keer in het libre, en één keer in het 47/2 en 71/2. Cees de Ruijter wordt vrijdag in Waalwijk begraven.

VOETBAL/VALENCIA — De slechte prestaties van Valencia in de Spaanse competitie hebben voorzitter José Ramos Costa de kop gekost. De club, die destijds de Argentijnen Kempes en Felman aantrok, verkeert in degradatiegevaar. Costa heeft hieruit de conclusie getrokken en diende zijn ontslag in bij de raad van bestuur. De meest in aanmerking komende kandidaat om Ramos Costa op te volgen, is de Valenciaanse industrieel Luis Suler, die onlangs door de Baskische afscheidingsbeweging ETA vervoerd is geweest.

Officier: opzettelijk zwangere vrouw gekozen

Twee jaar onvoorwaardelijk voor vervoer van cocaine

WILLEMSTAD — Ondanks de bijzondere omstandigheden waarin beklaagde als zwangere vrouw verkeert, moet rekening gehouden worden met het feit dat er een steeds toenemende stroom verdovende middelen Curaçao binnenkomt. Het gaat dan vooral om in steeds toenemende mate om hard drugs zoals cocaine, aldus officier Marquart-Scholtz. Er is dan ook elders op de wereld een tendens om steeds hogere straffen te geven voor het bezitten, vervoeren of verkopen van verdovende middelen, zo zei de officier.

Beklaagde had moeten weten en had kunnen beseffen dat het vervoeren van medicijn verpakt in plasticzakjes en in een "step-in" verborgen, niet normaal is. De officier acht beklaagde dan ook schuldig en vroeg een eis van twee jaar onvoorwaardelijke gevangenisstraf met aftrek van voorarrest.

De 30-jarige J.M.B. uit Ecuador — vijf maanden zwanger — barstte bij het horen van deze eis in huilen uit. Ze had eerder aan rechter mr Pietersz verklaard dat ze door een man benaderd was om iets op Curaçao af te leveren en zou een betaling krijgen van 500 dollar, terwijl ook voor haar reisbiljet en verblijf betaald zou worden. Volgens beklaagde werd haar verteld dat het om een medicijn ging. De bewuste man overhandigde haar de "step-in" die op speciale wijze uitgerust was om de twee plasticzakjes met circa 800 gram cocaine te verbergen.

Beklaagde verklaarde vanmorgen niet te hebben geweten dat het cocaine betrof, maar dat ze in het vliegtuig wel begon te vermoeden dat er iets niet pluis was. Ze passeerde ongestoord de douane op het vliegveld, toen ze op 15 december vorig jaar met een KLM-vliegtuig aankwam. Toen ze echter stond te wachten op iemand die haar zou hebben moeten komen afhalen, werd ze teruggeroepen en werd de cocaine ontdekt. De buit bleek bij een laboratorium-onderzoek voor 80 à 82% uit zuivere coca te bestaan.

Officier van Justitie Marquart-Scholtz benadrukte het feit dat de personen die de drughandel regelen opzettelijk bepaalde mensen uitkiezen voor het invoeren of transporteren van cocaine. Het algemeen denkbeeld is namelijk dat deze soort mensen — die bijvoorbeeld ziek of zwanger zijn — de minste verdenking zullen opwekken bij de douane. Advocaat mr Rojer verklaarde ook dat dat het geval is, maar denkt dat dat eerder te wijten is aan het feit dat juist deze mensen vaak in financiele problemen verkeren. Volgens een reeds vastgelegd patroon wordt elke keer zorgvuldig deze personen uitgekozen, die in feite er maar heel weinig aan verdienen.

In dit geval was de keus voortreffelijk, aldus Rojer. Zijn client komt uit een arm gezin en moet haar twee kinderen onderhouden zonder de steun van een echtgenoot. Geen wonder dat ze gezwicht is voor het aangeboden geld, zei Rojer. Beklaagde heeft in wanhoop gehandeld, ze kon geen weerstand bieden. Haar nood was te groot om aan het nood van anderen te denken, die door het gebruik van dit gevaarlijk middel beinvloed worden. Rojer vindt dat zijn client al genoeg gestraft is met het voorarrest. Haar leven is al uitzichtloos genoeg en zou in de gevangenis alleen erger worden. De advocaat vindt dat men wel degelijk rekening moet houden met de situatie van zijn client, die niet te vergelijken is met een zieke persoon. Men zal moeten denken aan het ongeboren leven dat ze nu draagt. Op grond daarvan vroeg Rojer een lage straf, die in ieder geval overeen zal moeten komen met de reeds gezeten periode van voorarrest, zodat zijn client meteen op vrije voeten komt.

Rechter Pietersz legde daarna uit dat beklaagde in de gevangenis — als ze daar moet verblijven — de nodige medische bijstand zal krijgen die in haar situatie wenselijk is. Het gerecht doet in deze zaak uitspraak over twee weken op 23 februari.

ST. EUSTATIUS — Afgelopen dinsdag deed de "Sea Cloud", een Amerikaanse viermaster, St Eustatius aan. Dit Amerikaanse schip, dat toebehoort aan een Duitse firma, zal in totaal vijf keer een zesdaagse tocht maken langs de kleinere eilanden van het Caribisch gebied. De eilanden die bezocht gaan worden, zijn Antigua, St Barths, St Kitts, St Eustatius. Op Statius maken de passagiers een wandeltocht die uitgestippeld is door de Historical Foundation. Dit extreem luxueus ingericht schip is voor deze vijf trips gecharterd door enkele bekende Amerikaanse universiteiten, door de National Trust for the Preservation of Historic Monuments, door het Smithsonian Institute en door een Canadese Trust Company.

Miljoen ton water per jaar verloren

WILLEMSTAD — Per jaar gaat er ongeveer zo'n een miljoen ton verloren aan water dat wel verbruikt maar niet geregistreerd is, aldus gedeputeerde van Kodela Betto Thomas, gisteren tijdens de eerste "meet the press" van het Bestuurscollege van Curaçao.

Om dit zogenaamde ongeregistreerd verbruik tegen te gaan is het eilandgebied bezig met de ijking van alle wijkmeters, dat wil zeggen de grote meters die registreren hoeveel water er naar elke wijk wordt gevoerd. Behalve dit zijn pas ook 8000 watermeters naar Puerto Rico gestuurd voor revisie. Hierdoor hoopt de dela, die nu de functie waterdistributie heeft overgenomen van de DWD, een beeld te krijgen van de veelheid water die ongeregistreerd wordt verbruikt om hoeveelheid tot een minimum te beperken.

WILLEMSTAD — De Curaçaose Filmliga vertoont vrijdagavond om half negen in Theater De Tempel de Franse film "Jules et Jim" uit 1962 van regisseur Richard François Truffaut.

Van Putten (MEP) informeert naar ABC-piloten

WILLEMSTAD — MEP-Statenlid Roy van P[illegible] wil van minister Rudy (Ru[illegible]) Ellis van Verkeer en Ve[illegible] weten, hoeveel piloten de Commuter maatschappij dienst heeft en waar die allemaal wonen. Vooral zijn interesse uit naar het a[illegible] op Aruba woonachtige A[illegible] piloten en hoeveel er van de[illegible] een eerdere instantie gese[illegible] teerd hebben. Als die solli[illegible] ties negatief zijn uitgevalle[illegible] hij gaarne vernemen wat de motieven voor zijn gewe[illegible]

Morning Mirror voorspelt:

Rene Richardson 2e op kandidatenlijst SM-DP

WILLEMSTAD — Bij politieke waarnemers op Sint Maarten gaat de grootste belangstelling uit naar de samenstelling van de kandidatenlijst bij de DP op Sint Maarten. Dit vooral ook met het oog op de plannen het aantal raadszetels uit te breiden. Zo meldt het SM-weekblad Morning Mirror.

Volgens dit blad kenmerkte de kandidatenlijst van de SM-DP in het verleden zich steeds door het feit, dat een oud gediende de toon aanvoerde namelijk Claude Wathey. Volgens Morning Mirror is deze nu bezig zijn zoon op zijn voetspoor te zetten, zodat het er naar uitziet dat Sydney Wathey mogelijk in de eilandsraad komt. Ook is duidelijk geworden dat er op de DP-lijst verschillende nieuwe gezichten zullen komen, terwijl weer andere DP-ers zouden denken aan een comeback zoals het vroegere statenlid Joe Richardson. Van de andere kant zou gedeputeerde Sam Hazel de politieke [illegible] gaan wijden aan zijn handelsactiviteiten.

Hij zou in de raad opgevolgd kunnen worden door vakbondsleider Rene Richardson, de voorzitter van de Wifol. Een andere kandidaat voor de DP-lijst is Dennis Pantophlet die dagelijks het overheidsnieuws verzorgt op de tv.

Morning Mirror citeert politieke waarnemers om de volgende lijst als een mogelijkheid aan de man te brengen: 1. Claude Wathey, 2. Rene Richardson, 3. Joe Richardson, 4. Raymond Nicholson, 5. Dennis Pantophlet, 6. Sydney Wathey, 7. Glen Daniel, 8. Sam Hazel, 9. Julian Connor, 10. Leo Chance, 11. Rudy Doualle, 12. Patricia Flanders en 13. Joselyn Arndell.

Herstructurering nodig geacht

Technische bijstand voor Sabaanse DOW

THE BOTTOM — Sinds kort lopen er weer vier nieuwe Europees-Nederlandse gezichten op Saba rond.

Met zijn Bert en Mieke van Oosteren [illegible] Met hun komst is het aantal Nederlanders dat woon- en werkachtig op Saba is, verhoogd tot achttien, bijna 2% van de Sabaanse bevolking. Een ongekend hoog aantal voor Saba.

De familie Van Oosteren zal drie jaar op Saba blijven, in het kader van de Technische bijstand van Nederland aan de Nederlandse Antillen. Bert is aangetrokken als technisch adviseur voor de dienst Openbare Werken, waarbij het in de bedoeling ligt dat hij deze dienst gaat herstructureren.

Het gezin komt uit Almelo, waar Bert 4 jaar als opzichter bij de afdeling Weg- en waterbouw heeft gewerkt. Toen zich de mogelijkheid voordeed om voor 3 jaar naar Saba te gaan, [illegible] handen aangegrepen.

Aanvankelijk was er in Nederland bij Rijkswaterstaat naar een technicus gezocht. Maar dezen waren allen te specialistisch. Bert met zijn MTS, 3 jaar HTS, de opleiding Wegenbouw van de PBNA en zijn practische ervaring bij de gemeente Almelo, werd in Nederland als de meest geschikte man bevonden voor deze baan.

Zijn werk op Saba zal voornamelijk bestaan uit het adviseren en begeleiden van de werken van DOW, zoals de nieuwe weg bij Hell's Gate, en het huizenproject. Ook administratief en organisatorisch gezien moet er het nodige veranderen. Voor het administratieve gedeelte is er op Saba al iemand gevonden die dat van hem over gaat nemen na zijn vertrek. Daarnaast zijn er op Saba een aantal prima vakmensen aanwezig.

Bert zelf is vol goede moed: "Mijn kantoortje is klaar, waardoor ik het één en ander kan uitwerken en uitzoeken. Wat betreft het administratieve gedeelte, geloof ik zeker dat dat van de grond zal komen. De rest is nog afwachten. Dat ligt ook aan de samenwerking én de medewerking die ik van verschillende kanten krijg".

Om verdere oordelen en verwachtingen uit te spreken, is het volgens Bert nog te vroeg. Wel zegt hij het eiland qua natuurschoon prachtig te vinden. Maar: "Onze eerste zorg is nu om een huis te krijgen en dan pas, als we helemaal gesettled zijn, gaan we ook daar eens van genieten", aldus Bert van Oosteren.

SINT EUSTATIUS — De DOW-projecten op Sint Eustatius worden sinds begin januari georganiseerd door de heer Bob Kruse uit Nijverdal, Nederland. De heer Kruse heeft een driejarig contract geaccepteerd. Op de eerste plaats wordt van plan aandacht te besteden aan het onderhoud van de wegen. Er moeten werkploegen samengesteld worden voor reparatie- en betonwerk aan wegen en aan bermen. Ook voor de Reinigingsdienst moet er een goed werkschema opgesteld worden, zodat het huisvuil regelmatiger opgehaald wordt. Het onderhoud van Openbare gebouwen valt ook onder de werkzaamheden van DOW, maar deze zaak zal te zijner tijd nauwkeurig bekeken worden.

De heer Kruse was voorheen werkzaam als opzichter in de gemeente Almelo. Hij hield toezicht en situering van woonerven en was tevens belast met de aanleg van marktpleinen wat betreft siersbestrating met klinkers. Voor die tijd was de heer Kruse werkzaam bij grondwerken en riolering.

Creatieve handvaardigheid op Kustbatterij

WILLEMSTAD — Morgen gaat er weer een cursus creatieve handenarbeid van start op de Jeanne d'Arc Huishoudschool. Iedereen van 16 jaar en ouder, die geinteresseerd is in handenarbeid, kan meedoen en de kosten bedragen fl. 7,50 per maand.

Voor inlichtingen kan men terecht bij de voorzitter van Fundashon Union den Kustbatterij, J. Luyando aan de Kaya Darg 24 op Kustbatterij.

Remitido

Mea Culpa

I ta ban sa falta,
ku nos hubentut
[illegible] bari
manera nos avochinan?

Akaso, nos hobennan,
[illegible] den un tempu brua,
ku n' ta prinminti nada otro
sino un futuro yen di sumpiña,
no tin pena pa laba?

Pero, ta na unda
e skol di folklor,
[illegible] por siña domina,
e arte di kanta Fbalia tambu,
a keda?

No, hubeda, ruman,
kn ta nos avochinan mes,
a kompone pa nos
e proverbio riku na filosofia;
[illegible]
[illegible] pa Dios.

HUBERT K. WANGA

Selikor gaat naar landfill toe

WILLEMSTAD — Te zijner tijd zal ook de garage van de (Reinigingsdienst) Selikor verplaatst worden naar de nieuwe landfill te Malpais. Aldus verklaarde gud. Willie Franco gisteren tijdens de "meet the press" van het BC.

Franco zei dat er dan een betere coordinatie en samenwerking zal zijn tussen de vuilstortplaats en het ophalen van het vuil. De huidige garage te Saliña is zeer gunstig geplaatst ten opzichte van de huidige landfill, verklaarde de gedeputeerde.

Lokale experts zijn momenteel bezig te bestuderen waar de "overslagstations" geplaatst kunnen worden, aldus Franco. Die stations zullen onder andere [illegible] dat de straten schoner blijven en dat de vuilophaal gemakkelijker verloopt.

Lynch naar SPM?

WILLEMSTAD — De mogelijkheid bestaat dat Edgar Lynch overstapt naar de Sintmaartense politieke partij SPM. Hij heeft eerder zijn ontslag aangeboden bij de WIPM, bij welke partij hij bij voorgaande verkiezingen op de kandidatenlijst stond. Zo meldt het SM weekblad Morning Mirror. Volgens dit blad werd het ontslag verzoek op Sint Maarten beschouwd als een teken van ontevredenheid over de gang van zaken bij de Wipm, en vooral over het gebrek aan duidelijke vooruitgang. Of hij inderdaad bij de SPM voet aan de grond krijgt hangt af van het feit of men bij deze partij op hem gesteld is, aldus Morning Mirror.

WORLD IN A NUTSHEL

[illegible]ASHINGTON — A presi[illegible]tial commission on US stra[illegible]c forces is considering a plan [illegible] a small interconti[illegible] with a single war[illegible]d that could be deployed in [illegible] carrier, Adminis[illegible] officials said.

[illegible]ARSAW — Poland will not [illegible] amnesty for politi[illegible] prisoners until sufficient [illegible] has been achieved, the [illegible] spokesman Jerzy [illegible]. More than 1500 de[illegible] have applied for clemen[illegible] a scheme announced [illegible] law was suspen[illegible] them were com[illegible] criminals, he stated.

[illegible]UT — The mountains [illegible] of Beirut were relati[illegible] quiet today following an [illegible] arranged truce between [illegible] Christians and Druze [illegible], according to spokes[illegible] for all three parties.

[illegible]ARIS — US Vice-President [illegible] Bush said his country [illegible] united with Europe in [illegible] to end the current reces[illegible] but warned that protectio[illegible] would harm the Western [illegible].

[illegible]USALEM — An Israeli [illegible] into the massacre of Pa[illegible] in Beirut last Sep[illegible] called for the resigna[illegible] of Defence Minister Ariel [illegible] and criticised Prime Mi[illegible] Menachem Begin. The [illegible] of the long-awaited re[illegible] [illegible] many Israelis [illegible] set off a Government crisis. [illegible] Labour leader Shi[illegible] Peres demanded Mr Sha[illegible]'s immediate dismissal.

BONN — Israeli Foreign Mi[illegible] Yitzhak Shamir, who was [illegible] criticised in the report, told [illegible] he was breaking off a [illegible] tour and [illegible] to study it with [illegible].

AMMAN — Palestinian leader Yasser Arafat, in an interview shown on British television, called for an international war crimes trial for Israelis and Americans who he said were responsable for the Beirut massacre.

MADRID — Western Governments made clear they were prepared to prolong detente negotiations in Madrid indefinitely in order to force the Soviet bloc into a commitment on improved human rights, delegates said.

BHAREIN — OPEC countries's balance of payments plunged into a deficit of possibly 18 billion dollars last year from a 60 billion surplus in 1981 as the world oil glut his earnings, the President of the Arab Banking Corporation (ABC) said in interview with Reuters.

LONDON — Iran said its forces had recaptured a further 50 square of territory in Southern Iran in the offensive begun on Sunday, Teheran radio reported.

BAGHDAD — Iraqi President Saddam Hussein told the official Iraqi news agency that Iran's forces would be courting death and degradation if they continued to attack Iraq.

English Companion

HENRY — By Jack Tippit

THINK THINK THINK THINK

BEETLE BAILEY — By Mort Walker

OKAY, HE'S HAD HIS SHOT

NOW BE SURE HE CUTS HIS [illegible]

By Ted Shearer

[illegible] THAT MEANS FEBRUARY HAS [illegible] OF TWO [illegible] PRESIDENTS....

...AND ONE GREAT EATER.

Jim Henson's MUPPETS

I'M READY

WHIRRRR

I LOVE CHANGING LIGHT BULBS!

TELEFOONDIENST [illegible] EILANDGEBIED ARUBA

The Head of the Telephone Department announces that the telephone bill of January 1983 is to be paid at the latest on February 11, 1983.

On Tuesday, February 15, 1983, telephone service will be discontinued for those numbers which bills are not yet paid. Those who pay through [illegible] note of the dates mentioned above.

The Telephone Department cannot guarantee [illegible] telephone will be reconnected the same day the bill is paid.

If the bill is not paid before fourteen (14) days after the date the telephone service was [illegible] phone will be [illegible] with [illegible] art. 5, sub. 3.

WORD SLEUTH FOR THE ENJOYMENT OF THE PUZZLE MINDED READERS OF AMIGOE.

This puzzle has more and more participants. This week's winner of the 25 Nf. price, to be spent at the sponsor AUGUSTINUS BOEKHANDEL is

V. Hombagen,
Penstraat 34,
Curacao.

He/She has to attend to the office of Amigoe at Scherpenheuvel z/n (office hours: till 3'o'clock in the afternoon). and her price will be fixed.

★★★★★★★★★★

Those who want to participate must be aware of the fact that it is imperative to include the unlisted clue in the solution. We can recommend every participant to use an encyclopedia if one is not sure.

★★★★★★★★★★

This week's sponsor is BOEKHANDEL AUGUSTINUS.

Solutions should be forwarded to the Amigoe before noon every Tuesday following the day of the publication. The address on Aruba is Nassaustraat 110, on Bonaire P.O. Box 122, on Curacao P.O. Box 577, or Scherpenheuvel z/a. Please indicate "word sleuth" on the envelope.

★★★★★★★★★★

Getting in Shape

WORD SLEUTH • Making Movies

S T U D P H M U S I N M A C M
T A C E C R A C M C M S H A A
Y P C O A A O U P U E K A N E
[illegible]
[illegible] I R U D Y D P E [illegible]
K N I W C R B T A C E D U R [illegible]
I E C U E S S W A M E D N A Y
S R A C D D A M O C O R E H E
U Y T A C I E C W H R A G R R
M O R H E R O I N E S M N C I
R D D R A M E R [illegible] N A I S D [illegible]

Last week's unlisted clue: CRASH DIET

[illegible]

Hero	Heroine	Makeup	Studio
Director	Producer	Camera	Music
Actors	[illegible]	Comedy	Costumes
Scenery	Script	Ingenue	

© 1982 King Features Syndicate, Inc.

U.S. STOCKMARKET NEWS

[illegible]	[illegible]	1/2	I.B.M.	95 1/8 +	1 7/8
[illegible] Ltd.	[illegible] -	5/8	I.T.T.	32 7/8 +	1/2
[illegible]	[illegible]	1/4	K.L.M.	57 -	2
[illegible]	23 -	1/2	Merck	85 -	1
[illegible]	[illegible]	1/2	Motorola	10[illegible]	[illegible]
[illegible]	71 1/2 -	1	N.C.R.	97 1/2 -	2 3/4
[illegible] Cola	[illegible]	3/4	Pepsico	34 7/8 +	1/4
[illegible]	67 3/4 +	1/2	Pego Prod.	25 1/8 +	2 5/8
[illegible]	19 1/2 -	5/8	Royal Dutch	35 1/2	unch
[illegible]	[illegible] -	3/8	Schlumberger	44 1/8 -	5/8
[illegible]	84 1/4 -	1 1/8	Shell Oil	39 1/2	unch
[illegible]	22 1/2 -	1/4	Sears	30 3/4	unch
[illegible]	35 3/8 +	1/4	Union Pac.	47 [illegible]	[illegible]
[illegible]	15 3/4 -	1/8	U.S. Steel	21 1/2 +	1/4
[illegible] El.	101 3/4 -	1 1/4	West.El.	47 1/8 -	5/8
[illegible] Motors	62 7/8 +	1/2	Xerox	[illegible]	1/4
[illegible] Jones	1.075,33 -	[illegible]	Gold	[illegible]	[illegible]
Six months [illegible] Bills		8,80%	Silver	[illegible]	0,01

AMSTERDAM

A.B.N.	2[illegible],00	Philips	33,80
Akzo	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Heineken	109,20	Rolinco	243,00
Kon. Olie	95,90	Unilever	1[illegible]

Koersen Centrale Bank

US DOLLAR	1.77	[illegible]	1.81
CAN DOLLAR	1.46	1.46	1.48
PND STERLING	2.695	2.75	2.81
NED GLD	66.18	66.90	67.[illegible]
BOLIVAR	40.91	41.63	42.43
ZW FRANCS	88.53	89.2[illegible]	[illegible].05
FR FRANCS	24.72	25.[illegible]	26.32
DUITSE MARK	73.13	73.05	74.65
SUR GLD	--.--	100.07	102.59
IT LIRE	0.96	1.26	1.32

Buitenlandse inbrekers gepakt op Sint Maarten

WILLEMSTAD — Twee buitenlanders zijn op Sint Maarten aangehouden op verdenking van een aantal inbraken. Een deel van de buit is teruggevonden, onder meer twee auto's, maar ook een wasmachine enz.

Beide mannen zijn van hetzelfde land afkomstig. Zij hebben bekend dat zij onder meer hebben ingebroken te Cay Hill, Beacon Hill, Oyster Pound, Pelican Key, Guana Bay en Cole Bay. Zij maakten daarbij ook muziekapparaten buit, evenals amplifiers, radio-cassette-spelers, een radio-telefonietoestel enz. Zij hebben ook bekend dat een deel van de buit al naar hun vaderland was overgebracht per schip.

Het SM-weekblad Clarion meldt in dit verband een bizar detail. Een van de gestolen wagens had men opnieuw geverfd. Daarna zag men kans een rijbewijs te stelen, waarop een der dieven zijn eigen foto aanbracht en met dit document ging men aan de Franse kant de gestolen auto registreren, waarna men zich ongehinderd met het vliegtuig over beide delen van Sint Maarten bewoog. Tot men aangehouden werd.

AMIGOE

KARNAVAL

ARUBA

CURACAO

Proclamacion

Nos,
Prins POPO,
scohi democraticamente pa un hurado formá di hendenan cu tin nan 8 sintí (7 normal y 1 di carnaval) bon na nan lugá, y cu consentimento general di henter pueblo carnavalesco Arubano como:
PRINS Carnaval 1983;
REY di Territorio di Papilon;
DOÑO di Maria Maai;
CASIQUE di Rooi Bosal;
GRAN DUQUE di Jan Flemming;
CONDO DI ORO di Sabana Grandi;
COMANDANTE den rango di Cudarebo;

y

Pancho POPITO,
pa decision unanime y irrevocable di Prins POPO;
SIRBIDOR di Pueblo di Cristal;
GRAN MAESTRO di Tamarijn;
GENERAL CU STREA 4 Punta di Marawiel;
TENIENTE GOBERNADOR di Calabas y becindario;
PANCHO HEREDERO di Bluemond;
CONSEHERO GENERAL di tur Teenager Femenino di Aruba;

CONSIDERANDO

cu bao tur circumstancia e tradicion sagrado cu nos tin como digno pueblo celebrador di bon carnaval mester keda mantení, y cu continuacion di e tradicion sagrado aki durante
CARNAVAL 29, DEN 83,
ARUBA ATROBE NA CABEZ;
ta depende di e medidanan cu ser tumá.

TA DECRETA

1. E edificio di e matutino DIARIO ta bira nos palacio presidencial DIARIO. Tur maquinaria ta bira nos propiedad, y nos lo imprimi unicamente nos panfletanan carnavalesco. Sala di diagramacion lo bira cuartel general di Comision Juvenil di SAC, un comision dinámico cu den 20 aña ainda no tin oficina. E computernan lo ser usá pa programa eventonan carnavalesco.
E personal completo ta cay bao di nos supervision. Nos no tin mester di sera ningun contrato colectivo cu nan, pasobra nos ta duna nan tur loque cu nan kier.

2. Entrante awe, nos ta anula e decreto di Prins Carnaval y Pancho Sin Igual di fecha 7 di februari 1982, na unda Socotoro a keda nombrá Capital di Aruba, y ta dicidi cu Coribori ta bira Capital di Aruba, entrante awor. Macuarima ta bira Centro Comercial cu promenade pa hende muhé, promenade pa hende homber y promenade special pa bestianan, pa nan no susha e dos otro promenadenan.

3. Como cu Aruba, bao mando y comando di tur e 28 prins- y panchonan anterior, mester a depende di e planta di Awa y Electricidad na Balashi, di Houston, Caroni, Panama y awor Dinamarca, y cu te ainda ningun di nan a logra satisface nos pueblo carnavalesco cu un Balashi Special puro, nos ta percura pa cada humilde hogar na Aruba haya un planta chikito di purificacion di awa. Departamento di Agricultura, Cria y Pesca lo instala na cada, un windcharger pa produci electricidad, evitando hopi blackout. Nos lo no cobra brandstofclausule ni natuurlijke wind-clausule.
Y pa sigui rebahá gastonan di promé necesidad di nos digno pueblo, nos lo alivia tambe e problema di gas den cada cas, y lo construi un planta gigantesco ariba e cero cu ta creciendo na Lago Heights y suministrá gas gratis via tuberia pa henter nos pueblo.

4. Como cu bao di e otro gobernacion di carnaval semper tabatin problema laboral cu welga, nos a dicidi cu nos mes ta bira e Mediadoman Oficial di tur gobierno, pa asina evita escalacion di problemanan entre trahador y dunador di trabao. Por ehempel: pa evita problemanan den casinonan, nos lo nombra den cada casino un entrenador di boxeo como supervisor.

5. Pa percura pa gobernantenan reuni regularmente cu instancianan privá, manera Dehata, Até - Até - Até, Obreristanan, Porteronan, Inversionistanan, nos lo construi un Central pa Reunion, equipá cu robot y computer pa tuma tur decision. Asina lo no tin cancelacion di reunion y tur reunion cu cuminzá ta caba ey!

6. Est'un problema un prison di Aruba! Anto nan di cu e ta yen! Wel, pa nos no tin problema. Nos lu duna orden pa construi un prison grandi di 3 piso ariba Cai dilanti di Aeropuerto. Cada camber lo tin su baño privá y su airco. Nomber di e prison lo bira, Penitenciario Status Aparte Independiente.

7. E Departamento pa Combati Muskita Geel na Kibaima, cu ta den un edificio cu ta den un situacion deplorabel, un decadencia formal, lo worde trasladá pa e cas antiguo di Gezaghebber na Lagoen. E ta mas cerca di e ruta di parada di Carnaval y ademas den Centro di Playa.

8. Atrobe nos ta tende di Antilliaanse Verdedigings Garde y Vrijwilligers Korps. Pa sanea e situacion paramilitarmente, nos lo manda overhaul y remodelá tur e avionetanan pirata cu tin confiscá na aeropuerto y usa nan pa defensa di e Estado Liber Asociá di Carnaval di Aruba.

9. Pa promové nos turismo, nos lo percurá pa den e dianan venidero e boto di polis, cu lo ser usá oficialmente pa promé biaha, y e remolcadornan Arikok y Curadebo, pa haci varios viaje pa exterior y trece pa nos isla, tur hefe di estado alineá y no alineá y esnan cu ningun sorti di liña, pa nan bin siña celebra carnaval na One Happy Island.
Y marca nos palabra: promé cu nos baha, esta si nos baha, nos lo comberti One Happy Island den Un Isla Feliz.

10. Pa evita mal uso y abuso di alcohol den henter temporada di carnaval, nos lo ofrece na tur nos habitantenan un botter di Petroli Special, fabricá y embotellá den nos propio fábrica.
Nos ta spar divisa y ademas e Petroli Special aki lo tin su bunita coló y propio holó. Y bo por bebe sin haya doló!

11. Raad van Elf (pa nos yama Comision di 11 na Papiamento) a haya mandato di pueblo carnavalesco den e referendum di SAC pa traha ariba Carnaval 30. Raad van Elf tin intencion di pidi yudanza técnico y organisatorio di Kabrietenvereniging di Limburg, Hulanda. Pesey mes for di awor nos ta pidi yudanza financiero y económico di tur grupo carnavalesco di Aruba y ta haci un apelacion serio tambe ariba e pueblo Arubano, pa planta mas tanto yerba posibel, pa asina e cabritonan no muri di hamber otro aña durante carnaval.

12. Desde awe no ta papia mas di unidad monetario ni di unidad economico. Entrante awe unidad monetario di Aruba ta bira: Florin di Tribon, Yotin di Djampou, Debchi di Piskechi. Tur lo ta trahá di djente di tribon, cu por haya na gran cantidad na Kibadari, poco pabao di e ruina di Bushiribana.

13. Ta estrictamente prohibí pa stroba nos gran parada di carnaval, drenta meimei di gruponan of para ariba caya ora cu parada grandi ta pasa. Esnan cu haci nan mes culpabel na esaki lo pasa resto di nan temporada di carnaval, pia'bou ariba e pista cayente di drag na Palo Marga. Y esaki ta ley pa un, ley pa tur: pues, ley pa uni tur.

14. Nos mester elogia nos gruponan musical y tambe nos studionan di grabacion, cu a pone hopi disco caba riba plaza. Nos ta contentu cu nos antecesornan a elimina (maske ta temporario) e impuesto di importacion. Nos ta dicta cu desde awe nos ta elimina e impuesto ey completamente y cu disconan produci na Aruba ta wordu bendi na e siguiente prijsnan: Disco 45-f.3,75. Disco Longplay - f.13,75 y Disco 78-f.2,50 Y no tin reclamo.

15. Pa e anochi di kimamentu di Momo nos lo tin como huespednan di honor: Presidentenan di Comisionnan Arubano y tur Ex-Ministro hulandes pa asuntunan Arubiano, incluyendo esun actual. Nos ta invita: Biesheuvel, Van Agt, De Gaay Fortman, Van der Stee, Den Uyl y De Koning. Pa embellece e anochi lo t'ey tambe Wijnie Jabaai y Smit Kroes. Y como represen te special: De Kwaadsten Asina Aruba por conta apoyo di politiconan landes, pa realisa e de ferviente, e lucha sagrad nos pueblo, esta, pro puesto di Carnaval na m du.

16. Cu e yabi cu nos ta ri awe, nos lo habri curazo tur politico Arubano y t be di esnan di e resto d islanan, pa busca union paz, den nos propio cas pa trece solucion pa e h problemanan, cu ta nan p blemanan, durante par grandi dia 13 di februari.

17. Di acuerdo cu articulo 4 di un di nos leynan, nos por deporta un persona cualkier caminda. Ya cu ta hendenan decente cu mantene nos mes na ley nos Estado Liber Dem cratico, nos a tuma e guiente decision:
a– Lo no deporta Gez hebber interino, pa mot cu otro mañan e mes exilia cu retiro honorifico
b– Como cu ta custum di deporta Gezaghebber, lo mantene nos mes na tradicion, custumber ta b ley, y nos lo instala Gez hebber nobo di Aruba n Cero Plat, pa e percura nombramentu di Gezagh bernan den futuro lo SLIP dos BIS.

CONCLUSION

Carnaval 29 mester keda festival mahestuoso pa nos y henter mundu. E mester ke un exito rotundo. Y esey ta cooperacion y bon boluntad un y tur. SAC y Comision venil ta prepara e progra di Carnaval, pero ta nos tur m ter duna nos apoyo pa ha grandi. Ban mantene nos lema semper, esta cu Carnaval Aruba ta esun di mas sigur mundu.
Feliz Carnaval na tur nos res tabel conciudadanonan.

Mi ta encarga mi Pancho Pop pa ehecuta e decreto aki tal m nera nos a formule y presenté.

Aruba, Isla di Carnaval,
30 di januari 1983.

Prins PO
Pancho POPIT

Wat Sweeny van het carnaval zei

"JE BENT LAF, wweet je!" zegt Sweenie. Ieder jaar zegt ze het, en ze heeft natuurlijk gelijk. Sweenie heeft altijd gelijk, en ze wéét het, dat is wel een beetje fastioso, wweet je. Ieder jaar verkondig ik dat ik nú ga meedoen aan de carnavalsparade, en ieder jaar doe ik het niet. Dat noemt Sweenie laf, en dat is wel zo, maar ze hoeft het natuurlijk niet ieder jaar te zéggen. Op de duur wweet je het wel, en wie zegt dat ik geen gegronde redenen heb?

Aha, nu zijn we er. Ik kan er namelijk niets aan doen, en dát gelooft Sweenie niet. Iedere keer komt er weer wat tussen, ik denk dat het gewoon niet mág. Jaren geleden kreeg mij de carnavalsgeest te pakken. Ik zag een carroza van het ziekenhuis waarop enkele witjassen met een buitenmaatse zaag bezig waren de poot van een wringende heer af te zagen. Ik zei tegen Sweenie: "Het afzagen van een poot is bijna even goed als het uitdraaien ervan. Ik ga in de parade als belastingambtenaar!"

Toen zei Sweenie: "Dat zou ik je niet aconsejeren, amiguito, want het is nooit goed om de attentie van die ladrones op je persoon te dirigeren, wweet je!" Dat zei Sweenie, en daarmee was mijn deelname meteen van de baan.

Het jaar daarop zag ik de pastoor in de parade gaan, helemaal alleen. Ik zeg tegen Sweenie: "Nu weet ik hoe het moet, ik geef mij op als groep!"

"Hoe doe je dat, mi vida?" vraagt Sweenie. Ik zeg: "Heel gewoon, net als de pastoor. Hij gaat alleen, maar hij heeft de hele kerk achter zich!"

"Maar míj heb je niet achter je!" zei Sweenie, en ja, dan weet je het wel. Toen wilde ik gaan als gezaghebber, maar Sweenie werd bang, ze begon te zweten, en haar adem rook naar knoflook. "Imagineer je dat ze je straks en verdad voor die puesto escoheren!" zei ze.

"Ik zou de laatste zijn die in aanmerking komt", zei ik.

"Daarom juist maak je grote kans, wweet je", zei ze honingzoet.

Het jaar daarop wist ik het. Ik zeg tegen Sweenie: "Ik ga mee als dwarsfluiter in een tumba!"

"Wil je rijk worden?" vraagt Sweenie. Kijk, zo is ze, echt injusta, onredelijk tot en met. Ik zeg tegen Sweenie: "Voor jou heb ik een carroza om op te zitten, een met sterke veren".

"Maar ik wil alléén zitten!" zegt Sweenie.

"Natuurlijk", zeg ik, "het is een kleine carroza, en met jou erop is hij vol. Jij bent alleen ook een hele groep, wweet je!"

Die zát, en Sweenies adem rook meer dan ooit naar knoflook. Maar ze stemde toe. "Ga jij maar fluiten, cariño", zei ze, "dan ben ik je een poosje kwijt".

Maar wat gebeurt. De politie komt en sleept mijn mooie carroza weg. Omdat ik een paar uur te vroeg daar ben gaan staan. "Serves you right!" zegt Sweenie, "je mag de trafico niet stroberen, je hebt je nog nooit aan de regels gehouden!"

"Als jij de weg oversteekt strobeer je de trafico in beide richtingen!" zeg ik, en probeer haar honingzoete toon na te bootsen. Maar ja, wat heb je aan scenes, als één zwijgt zijn er twee gelukkig. Ik was toen niet gelukkig.

Ik zou dus gaan fluiten, lekker dwars, zoals Sweenie mij nariep. Maar wat gebeurt. Ik had net die nieuwe nummerborden gekocht., en was dus blut voor de rest van de maand, wat niet bevorderlijk was voor het humeur van Sweenie die vanuit het raam al mijn verrichtingen volgde. Ik zit op mijn hurken te morrelen met die verroeste schroefjes, en mij te ergeren aan Sweenie, die hoorbaar voor de hele buurt mij toeroept: "Wat doe je, mi amor? Je meteert je patas op deze schroef!"

En wat zag ik. Ik kijk op dat nummerbord, dat rare, blauwe ding dat helemaal niet bij de kleur van mijn auto past. In plaats van het vertrouwde 'Isla di Carnaval' staat daar: 'One happy Island'. En dan moet net

Door: Nadita de Nada

Sweenie naar je zitten kijken met een pastechi in de hand, en vriendelijk vragen: "Gaat het niet?"

Ik kom diezelfde morgen in de centro di bario.

Daar word ik ontvangen met: "Daar hebben we onze rattenvanger!" Nu kan je nagaan, alleen maar omdat ik in het belang van de ambiente een beetje wil gaan fluiten, en omdat ik in de bario Rata, of Raton wordt genoemd. "Jij vermoordt ons Carnaval!" zeiden ze. "Olé Olé, buracho!" zegt Sweenie als ik met hangende oren thuis kom. Haar adem stonk naar knoflook, en gepeperde kritiek. "Ze hebben zeker tegen je gezegd dat jij ons carnaval dushi vermoordt. Dat is dan net wat ik ook wou zeggen!"

"Je zit er naast, dushi!" zeg ik. "Niet wij muzikanten vermoorden het carnaval, dat doet iemand anders!"

"Vertel mij hoeveel jij met fluiten vangt, Mister Rat!" vraagt Sweenie lieftallig.

"Vertel jij mij hoeveel jij 's nachts uit mijn broekzak pikt als ik ratten gevangen heb!" zeg ik, en ik bewonderde mijzelf, want daar had Sweenie even niet van terug. Ik vervolgde: "De Ware Reden waarom ons carnaval dushi wordt vermoord weet jij niet".

"Jij wel, dan?" vraagt zij.

"De kránt weet het", zeg ik, en vervolg met een gevoel dat ik in een ratteval trap: "De Ware Moordenaar van ons carnaval is: Het Volk!"

"Deze Volk?" vraagt Sweenie. "En de politiconan zeggen toch altijd: digno pueblo?"

"Politiek is geen carnaval!" zeg ik ferm. "Daar zit 'm nu juist het verschil. Het publiek dringt de carnavalsparade binnen, ze drukken de dure carnavalsdisfraznan plat, ze nemen het uitzicht weg op de groepen. Bovendien halen ze het bier uit de kratten, en de whisky uit de verborgen hoekjes..."

"Net wat jij zo graag doet!" konstateerde Sweenie.

"Maar Ik vermoord het carnaval niet!" zei ik, zeker van mijn triomf. "Het publiek doet het".

"Dus jij, ratoncito", zei Sweenie, "want je doet dit jaar wéér niet mee!"

De val zat dicht.

★ ★ ★

ACH, WAT GEEFT het allemaal. Ik ben ván nature een kijker, geen doener. "Mi ta sinta tranquil, gozando di mi carnaval!" zeg ik voor mij uit, daarmee een frase herhalend die ik ergens heb gehoord, en maar voor de helft geloof. Want in dat rustig zitten zit 'm nu juist het probleem. "Je kunt namelijk stil zitten genieten up to a point", zeg ik tegen mijn klapstoeltje, terwijl ik het uitzet. Dat is het punt waarop je benen beginnen te jeuken, en je adem de regelmaat verliest. Dán komt the True Spirit of Carnaval over je. Het beste teken daarvan is, dat je een toeter als het meest begerenswaardige van alle instrumenten begint voor te komen, of een schuiftrompet, of een hondsgrote bazuin. Op dat punt gekomen is het oppassen. Dan moet je een Sweenie naast je hebben om te vragen: "Voel je je niet lekker?" want anders schiet je door. Dan stort je je met hese kreten in de menigte, dan plet je de disfraz, dan zoek je de cervez en de whisky, en kom je pas weer boven water als de DOW met brede bezems de blikjes en flessen bijeen begint te vegen in het bleke morgenlicht.

"Jouw cara carisima zou in het morgenlicht niet afsteken, cariño!" zegt Sweenie die mij tóch weer heeft gehoord.

★ ★ ★

MAAR WAT IK gisteren meemaakte. Ik zat op mijn klapstoeltje met een flesje waarvan het condenswater over de vingers drupte rustig te genieten. Toen kreeg ik HAAR in het oog. Ze danste, maar hoe. Ongeveer zoals een tuinhark het zou doen - en tóch was het mooi, tóch ging er ambiente van uit. De ambiente van een tuinhark, kan je je dát voorstellen? Ze boeide mij bovenmate. Ze concentreerde zich zó volledig op haar dans, dat ze alles om haar heen vergat.

Ze was wel vlot gekleed, maar waarom had ze een hóédje op, en een tásje in de hand? Maar het hoedje stond scheef, en het tasje hield ze bij de punt. Kortom: The Great Spirit of Carnaval had haar te pakken, maar moest door een dikke bolster heenbreken. Een bolster van klein-eilandelijk fatsoen. Hier was een slavin bezig zich vrij te maken. Wat zeg ik: ze was bezig zich vrij te dánsen, en dát maakte haar zo interessant, en in haar harkerigheid zo verheven.

Kijk, over zulke dingen kan ik met Sweenie nooit praten. Dan gaat ze gapen en zeggen dat ik teveel gedronken heb.

Maar laat mij verder vertellen. Eén moment leek het of de dansende vrouw weer zou afvallen tot de dagelijkse banaliteit. Dat was toen ze De Man in het oog kreeg. El Macho, zou Sweenie zeggen. Natuurlijk was zij een solterona, een met een ziel als de tanden van een hark, maar nu was door het dansen haar bloed gaan stromen, zij was méns geworden, en ménigte.

Eerst zag zij zijn benen. Zij bleef staan om zich te realiseren wat ze zag. Toen stegen haar ogen langs zijn dikke, korte armen tot zij zijn ógen ontmoette. Dóf stonden die, door weke bulldogvleesplooien omgeven. Een speklapje, zacht sudderend in de braadpan van Moeder Natuur. Uitdagend stond zij voor hem, haar harkarmen gespreid, maar hij lag onderuit als een donzen kussen, hij zag haar niet, hij was haar niet waardig.

Ik moet mij even vergewissen of Sweenie mij niet hoort. Wat ze niet begrijpt maakt haar bijzonder agressief. Ik volgde de Vrouw. Majestueus draaide ze zich af om haar weg te vervolgen. Dat was in de Nassaustraat, de kijkers begonnen op te dringen. Zij was ook een van de kijkers, maar zij was een stadium verder. Zij hoorde bij de parade krachtens geboorterecht. Zonder disfraz, zonder pagamento, zonder nummertje.

Ik drong in de stoet om haar te volgen. Ik deed precies wat Sweenie zei dat ik zou doen. Maar zij begrijpt het niet. Ik ga niet om de groepen te verbreken, of om het carnaval te vermoorden, ik ga mee omdat ik haar wil zien die bezig is zich vrij te maken. Ik wil zien hoe zij danst, hoe zij in haar eentje gelukkig is. Alléén, maar met het plezier van een menigte. Het geklik van haar hakjes is een orkest.

"Bah! Palabras!" hoorde ik Sweenie zeggen. The Great Spirit of Carnaval heeft mij tóch te pakken gekregen, Sweenie was er al bang voor. Ik kwam boven water toen de DOW het puin van de vrijheid bijeen begon te vegen in de kleine, bleke uurtjes. Lopend was ik onderweg naar huis, enigszins bleekjes, en alleen. De volkswoningen, die veredelde kippenhokken, stonden als huisjes in een maanlandschap links en rechts van de weg. Ik had ergens een quarta te pakken gekregen, ik ben vergeten waar. Om Sweenie te kalmeren ben ik gaan zingen in de stille bario bij het licht van de laatste sterren, de woorden paste ik aan bij mijn omstandigheden.

Dit was het wat ik zong:

Vuelve la paloma
se pusó en la arena
y esperando el aire...

En ook: Digan lo que digan
yo también diré
que el golondrino
volando se fue...

De deur ging open, en daar stond Sweenie. Ze lachte zoals ik haar nog nooit heb horen lachen. En ze zong met mij mee. luidkeels in de slapende bario. Ik weet: ze zong om de buurt uit te dagen die dagelijks davert door haar ruzies, maar ze zóng. samen met mij, haar querido ratón:

Dale a la tambora
con entonación
para que se alegre
nuestro parrandón.

The Great Spirit of Carnaval blijft leven zolang mensen zin hebben om samen op parranda te gaan, al vegen de brede bezems van de DOW ook tegen hun hielen aan.... "Mij duwen ze niet zo gauw van de sokken". zegt Sweenie.

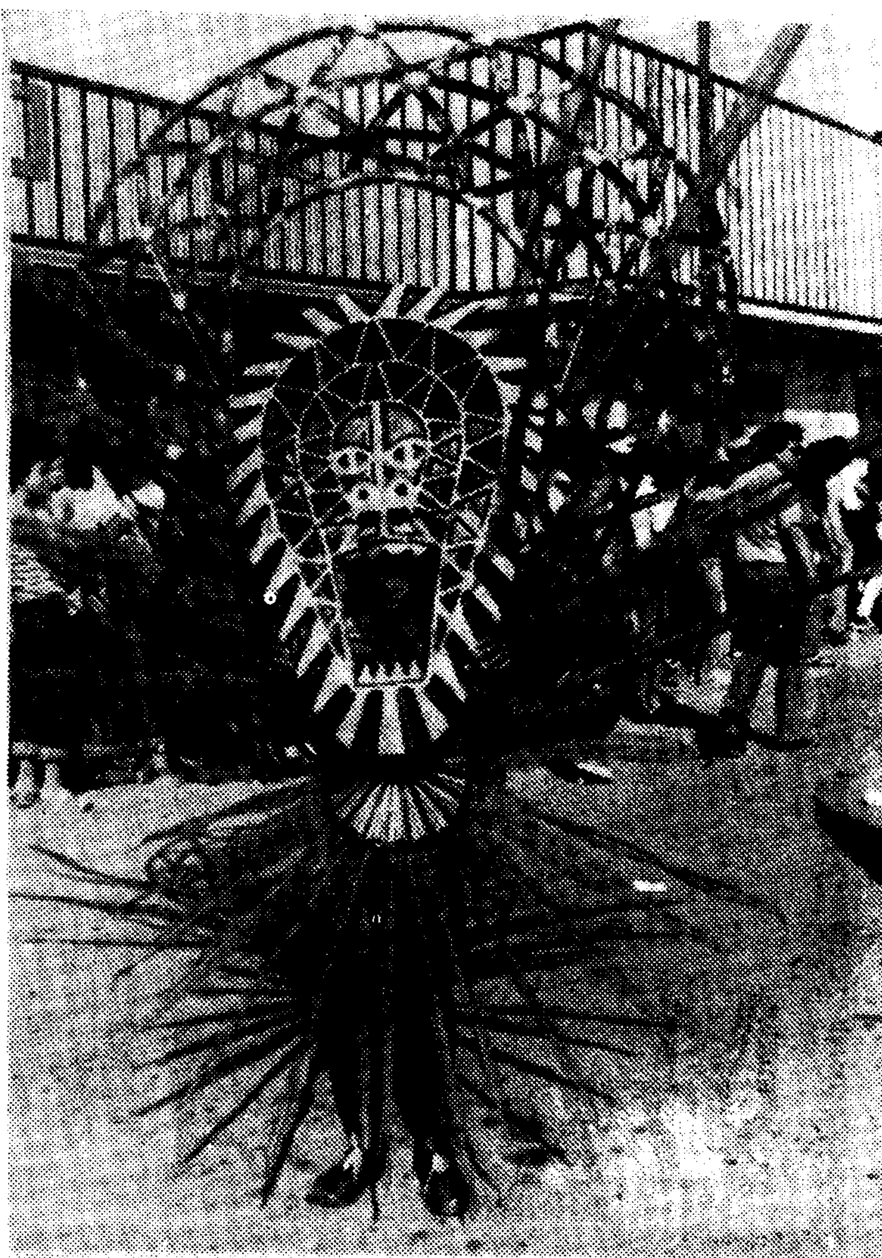
Terugblikken op Aruba's carnaval van verleden jaar

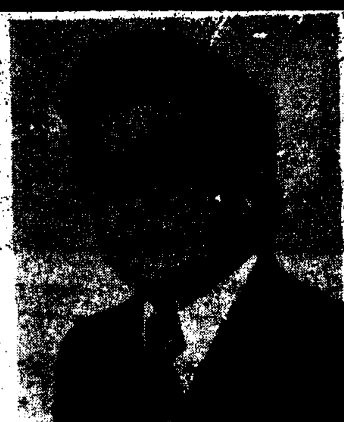

CARNAVAL 29 29
DEN 1983
ARUBA
ATROBE NA
CABEZ

Carnival Program 1983

Atrobe na Cabez

Na ocasion di e celebracion di e di 20 Carnaval Hubenil di Aruba ta pa mi un gran placer pa dirigi algun palabra na e pueblo carnavalesco en general pero muy en special na e hubentud cu pa 20 aña caba ta contribuyendo masalmente na nos dushi y grandioso Carnaval.

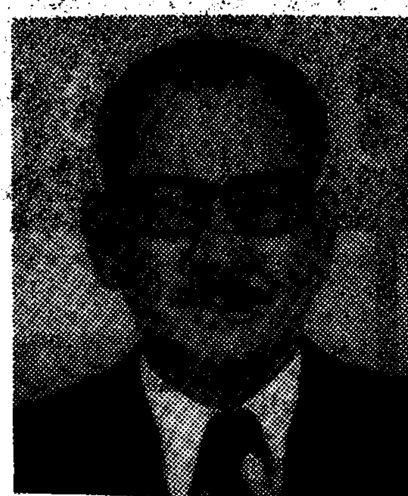
Tabata na 1964 cu un comision hubenil a wordu forma pasobra e necesidad di organiza actividadnan di Carnaval pa e hubentud tabata necesario, ya cu no tabata tin programanan special pa hubentud celebra Carnaval. Awe despues di 20 aña nos por ta orguyoso di mira con e Carnaval Hubenil a progresa gracias na e cooperacion y participacion total di e hubentud y asina corona e trabow cu e comision a cuminza 20 aña pasa cu broche di oro.

Ta pesei na e ocasion festivo aki, mi ta extende un palabra di cordial pabien na henter e pueblo di Aruba, pero muy en especial e hubentud cu e Comité Hubenil ta representa y alavez gradicimiento pa tur e cooperacion cu a contribui na juda hasi nos Carnaval un di esunnan mas grandi y mas seguridad.

Palabranan di gradicimento tambe na empresanan, comercio, industria, gobiernonan insular y central, prensa, radio y television, y na tur cu di un manera of otro a coopera na engrandeze nos Carnaval den e 20 añanan cu a pasa. Nos ta aprecia esaki masha hopi y ta spera cu nos por sigui conta cu boso den futuro.

Mi ta desea tur hende un bon Carnaval 1983 y cu cooperacion di tur lo e ta atrobe na cabez.

MODESTO I. RUIZ
Presidente di Carnaval Comité Hubenil

Carnaval di Aruba: mas sigur di mundu

Na ocasion di bo tradicional edicion di Amigoe di Carnaval un biaha mas gustosamente mi ta haci uso di es oportunidad aki pa haci un yamada na henter nos Comunidad Arubano pa participa festeja y celebra nos Carnaval number 29 na un manera sobresaliente.

Muy en especial un yamada ta bai na e Juventud Arubaño cu e aña aki lo celebra nan Carnaval number 20 pa na un manera ejemplar nan join masalmente den e Carnaval sin igual.. Sigur sigur e Juventud Arubano por ta orgulloso di e gran trabao cu nos Comite Carnaval Juvenil ta haciendo den e celebracion di nos Gran Carnaval Arubano. Pues nos no por laga e ocasion aki pasa duna un palabra di elogio na e Comite Carnaval Juvenil y felicita nan y henter nos Juvenil Arubano cu nan di cuatro lustro di nan Carnaval, PABIEN.

Tambe den nomber di SAC mi kier a felicita Aruba Tivoli Club cu e aña aki ta celebrando nan di 10 lustro di Carnaval, esta nan Carnaval number 40, realizando asina e programa di e Gran Carnaval Arubano.

Manera semper mi ta confia cu henter Pueblo Arubano lo sabi di mantene e nomber di Aruba halto demonstrando na nos visitantenan e cordialidad y hospitalidad di costumber y percura tambe pa nos Gran Carnaval Arubano queda e Carnaval MAS SIGUR di MUNDU yen di alegria y ambiente pa nos por bisa cu Carnaval 29 den 1983 Aruba atrobe na Cabez.

Confiando ariba un participacion grandi den e actividadnan carnavalesco mi ta desea henter nos Comunidad Arubano un BON CARNAVAL 29 y SAC ta sigui bisa: CARNAVAL DI ARUBA SI TA CARNAVAL'

Milo J. Croes, presidente di SAC.

JANUARY 1 - SATURDAY - DIASABRA
Happy New Year 1983 -
BON CARNAVAL 29

* * *

JANUARY 5 - WEDNESDAY - DIARAZON
1. Children Prince and Pancho Election, Club Calquetio 6 pm

JANUARY 6 - THURSDAY - DIAHUEBS
2. Children Queen Election Santa Cruz, Connie Francis Club 6 pm

JANUARY 7 - FRIDAY - DIAVIERNES
3. Children Queen Election Noord, Centro di Bario Noord 6 pm
4. Calypso Dance Contest, Club Bonaire 9 pm - 3 am

JANUARY 8 - SATURDAY - DIASABRA
5. Children Queen Election Savaneta, H. Hartschool 6 pm
6. Centro di Bario Dakota 9 pm - 3 am

JANUARY 9 - SUNDAY - DIADOMINGO
7. Children Queen Election Pos Chiquito Kukwisaschool 6 pm
8. Children Queen Election Tanki Leendert 6 pm

JANUARY 10 - MONDAY - DIALUNA
9. Children Queen Election San Nicolas, Club Bonaire 6 pm

JANUARY 11 - TUESDAY - DIAMARS
10. Children Queen Election Dakota, Centro di Bario Dakota 6 pm

JAN. 12 - WEDNESDAY - DIARAZON
11. Aruba's Children Queen Election Oranjestad, Club RCA 6 pm

JANUARY 13 - THURSDAY - DIAHUEBS
12. Children Queen Election Paradera, Club Calquetio 6 pm

JANUARY 14 - FRIDAY - DIAVIERNES
13. Children Queen Election Brazil, Centro di Bario Brazil 6 pm
14. Children Queen Election Piedra Plat, Kibrahachaschool 6 pm

JANUARY 15 - SATURDAY - DIASABRA
15. Youth and District Queen Election Tanki Leendert 9 pm - 3 am
16. Youth and District Queen Election Brazil, Centro di Bario Brazil 9 pm - 3 am
17. Youth and District Queen Election Pos Chiquito, 9 pm - 3 am

JANUARY 16 - SUNDAY - DIADOMINGO
18. Aruba's 20th Prince Carnival Election, Club Calquetio 9 pm - 12 mn

JANUARY 17 - MONDAY - DIALUNA
19. Old Mask Parade Playa Pabao 8 pm

JANUARY 18 - TUESDAY - DIAMARS
20. Old Mask Parade San Nicolas 8 pm

JAN. 19 - WEDNESDAY - DIARAZON
21. Aruba's Children Queen Election, RCA Stadium 8 pm

JANUARY 20 - THURSDAY - DIAHUEBS
22. Calypsonian and Roadmarch Contest, Lago Sport Park 7 p.m.

JANUARY 21 - FRIDAY - DIABIERNA
23. Youth and District Queen Election Santa Cruz, Connie Francis Club 9 pm - 3 am

JANUARY 22 - SATURDAY - DIASABRA
24. Youth and District Queen Election San Nicolas, Club Bonaire 9 pm - 3 am
25. Youth and District Queen Election Paradera, Club Calquetio 9 pm - 3 am

JANUARY 23 - SUNDAY - DIADOMINGO
26. Waltsz Dance Contest, Club IOWUA 8 pm - 1 am

JANUARY 24 - MONDAY - DIALUNA
27. Old Mask Parade Noord 8 pm
28. Old Mask Parade Pos Chiquito 8 pm

JANUARY 25 - TUESDAY - DIAMARS
29. Old Mask Parade Dakota 8 pm
30. Old Mask Parade Savaneta 8 pm

JAN. 26 - WEDNESDAY - DIARAZON
31. Children Calypso Contest, Club Bonaire 6 pm

JANUARY 27 - THURSDAY - DIAHUEBS
32. Grand Tumba Contest, RCA Stadium 8 pm

JANUARY 28 - FRIDAY - DIABIERNA
33. Youth and District Queen Election Oranjestad, Club RCA 9 pm - 3 am

JANUARY 29 - SATURDAY - DIASABRA
34. Youth and District Queen Election Noord, Centro di Bario Noord, 9 pm - 3 am
35. Youth and District Queen Election Savaneta, H. Hartschool 9 pm - 3 am
36. Youth and District Queen Election Dakota, Centro di Bario Dakota 9 pm - 3 am
36a Tivoli's Lighting Parade 8 pm

JANUARY 30 - SUNDAY - DIADOMINGO
37. Transfer of Command by the Lt. Governor to the Prince Carnival followed by Parade thru Aruba 10 am
38. Children Carnival Parade San Nicolas 2 pm

JANUARY 31 - MONDAY - DIALUNA
39. Old Mask Parade Santa Cruz 8 pm

FEBRUARY 1 - TUESDAY - DIAMARS
40. Old Mask Parade Paradera 8 pm

FEBR. 2 - WEDNESDAY - DIARAZON
41. Children Tumba Contest, Club RCA 6 pm

FEBRUARY 3 - THURSDAY - DIAHUEBS
42. Grand Brass Band Contest, Lago Sport Park 8 pm

FEBRUARY 4 - FRIDAY - DIAVIERNA
43. Aruba's 20th Youth Queen Election and Coronation, RCA Stadium 8 pm

FEBRUARY 5 - SATURDAY - DIASABRA
44. Children Parade Noord 3 pm

FEBRUARY 5 - SATURDAY - DIASABRA
45. Tumba Dance Contest, IOWUA 9 pm - 3 am

FEBRUARY 6 - SUNDAY - DIADOMINGO
46. Aruba's Grand Children Carnival Parade Oranjestad 2 pm

FEBRUARY 7 - MONDAY - DIALUNA
47. Old Mask Parade Oranjestad 2 pm

FEBRUARY 8 - TUESDAY - DIAMARS
48. Old Mask Parade Tanki Leendert 8 pm

FEBR. 9 - WEDNESDAY - DIARAZON
49. Old Mask Parade Brazil 8 pm
50. Old Mask Parade Piedra Plat 8 pm

FEBR. 10 - THURSDAY - DIAHUEBS
51. Aruba's 29th Carnival Queen Election and Coronation, RCA Stadium 8 pm

FEBRUARY 11 - FRIDAY - DIABIERNA
52. Evening Parade followed by Public Dance starting L. G. Smith Blvd. to Vondellaan 8 pm - 3 am

FEBR. 12 - SATURDAY - DIASABRA
53. Jouvert Pyama Parade San Nicolas 4 am
54. Grand Carnival Parade San Nicolas 2 pm

FEBR. 13 - SUNDAY - DIADOMINGO
55. Aruba's Famous Grand Carnival Parade Oranjestad 11 am

FEBRUARY 14 - MONDAY - DIALUNA
56. Carnifesta at San Nicolas 8 pm - 12 mn

FEBRUARY 15 - TUESDAY - DIAMARS
57. Grand Lighting Parade and Burning of Momo with Show at RCA Stadium 7:30 pm - 12 mn

FEBR. 19 - SATURDAY - DIASABRA
58. Presentation of Prizes and Dance, Club Calquetio 9 pm - 3 am

*

ROUTE OF PARADES
RUTA DI PARADANAN

PRINCE PARADE - PARADA DI PRINS CARNAVAL
All districts of Aruba, starting L. G. Smith Blvd.

CHILDREN PARADE SAN NICOLAS - PARADA DI MUCHA NA SAN NICOLAS
Theresiaschool - Zeppenfeldtstraat - Lagoweg - Bernhardstraat - Mauritsstraat - Pastoor Hendrikstraat - Lago Sportpark.

BALLOONS PARADE
Hotel Central - Nassaustraat - Hospitaalstraat - Van Leeuwenhoekstraat - La Salle-straat - K. Onnesstraat - RCA.

OLD MASK PARADES - JUMP UPS
Noord:
Bubali's Old Footballfield - Weg naar Noord - Centro di Bario Noord.
Savaneta:
Arubiana Prints - H. Hartschool.
Santa Cruz:
Winston field - Connie Francis Club.
Brazil:
Brazil - Bongoweg - Christus Koningschool.
Paradera:
Bright Bakery - Angela Snack Bar.
Oranjestad:
Hotel Central - Hospitaalstraat - J. G. Emanstraat - Hendrikstraat - Irausquinplein.
San Nicolas:
Lago Sport Park - Weg Seroe Pretoe - Zeppenfeldtstraat - Lagoweg - Bernhardstraat - Mauritsstraat - Pastoor Hendrikstraat - Lago Sportpark.
Dakota:
Centro di Bario Dakota - Pampunastraat - Mispelstraat - Rondweg - Stadionweg.
Tanki Leendert:
Footballfield - Tropical - Kamerlingh Onnesstraat - Weg Kibaima - Tanki Flip - Aurora Kleuterschool.

Carnaval di Aruba Si ta Carnaval

CHILDREN PARADE ORANJESTAD - PARADA DI MUCHA NA ORANJESTAD
Boulevard Center - L. G. Smithboulevard - Oranjestraat - Zoutmanstraat - Wilhelminastraat - Kazernestraat - Nassaustraat - A. Lacléboulevard - Wilhelminastraat - Fergusonstraat - Stadionplein.

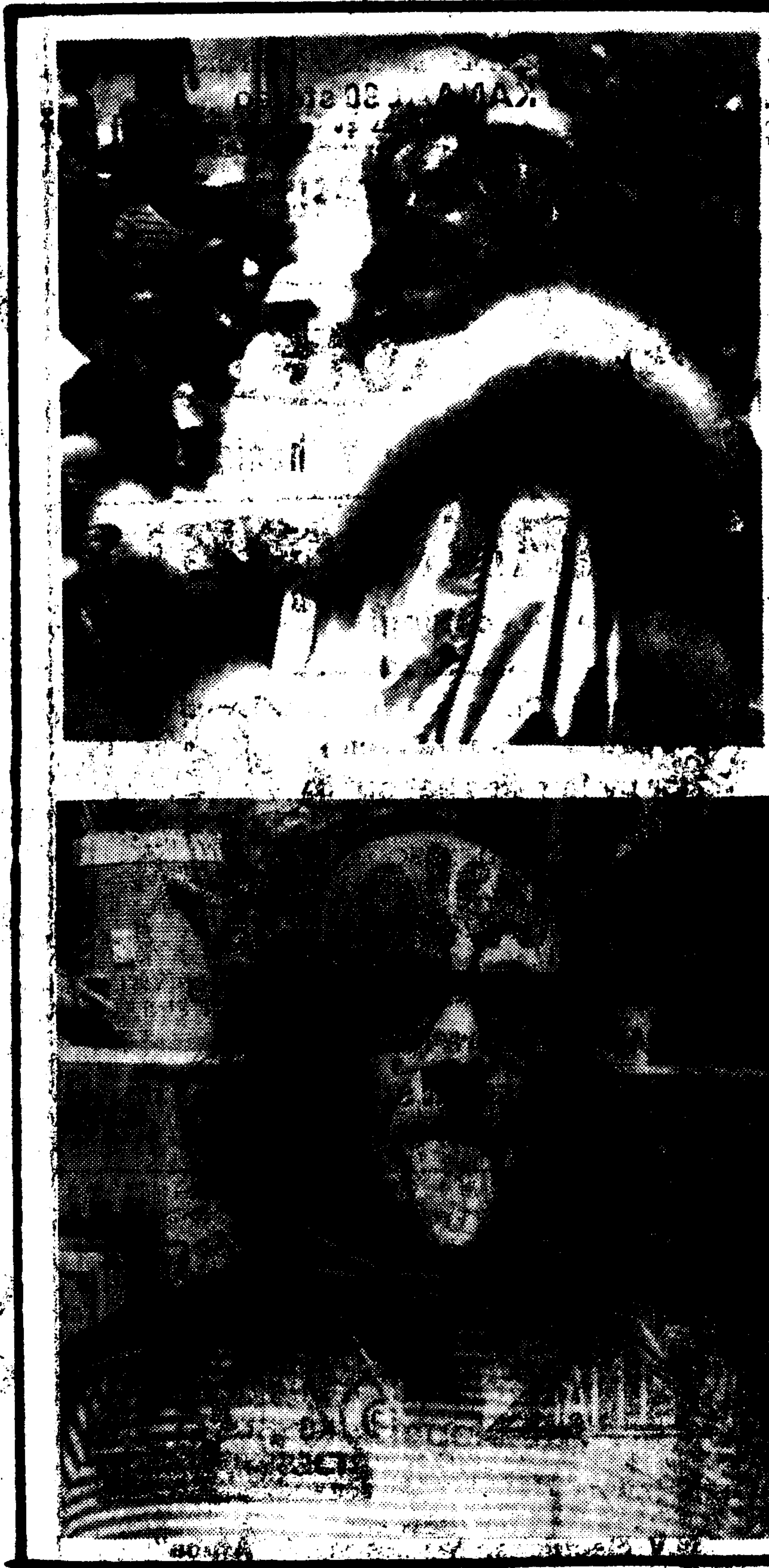
GRAND CARNIVAL PARADE SAN NICOLAS - GRAN PARADA NA SAN NICOLAS
Lago Sportpark - Pastoor Hendrikstraat - Weg Seroe Pretoe - Zeppenfeldtstraat - Lagoweg - Bernhardstraat - Dr. Schaepmanstraat - Pastoor Hendrikstraat - Lago Sportpark.

JOUVERT PYAMA PARADE SAN NICOLAS February 12, — 4 a.m.
St. Maartenstraat at the Government Office — Lago Weg — Helfrichstraat — Van Slobbestraat — Zeppenfeldstraat — Lago Weg — Bernardstraat — Hop Long Laundry — Old National Grocery — Village North.

GRAND CARNIVAL PARADE ORANJESTAD - GRAN PARADA NA ORANJESTAD
Tur grupo master start na Wilhelmina Stadion.
Wilhelmina stadion - Fergusonstraat - Vondellaan - L. G. Smith Boulevard - Weststraat - Havenstraat - Verl. Emmastraat - Nassaustraat - Verbindingsweg - Finish Vondellaan.

Grand Old Mask Parade and Burning of Momo - Gran Parada cu Disfraz cu premienan pa grupenan y carozanan más bunita ilumina y kimamentoe di Momo
Hotel Central - Nassaustraat - Hospitaalstraat - J. G. Emanstraat - Hendrikstraat - Irausquinplein.

* *

Carnaval di Aruba SI ta Carnaval

Om gelovigen tot inkeer te brengen

Carnaval was afschrikking

BONN — Als geestelijk vader an het carnaval moet de heilige ugustinus worden angemerkt. Tot deze conclusie de Freiburgse hoogleraar Moser gekomen, die een pecialist is in volksgebruiken n de sporen van het carnaval wetenschappelijk is nagegaan. Aldus Ami van Vree in De Gelderlander.

In een lezing voor de Deutsche Forschungsgemeinschaft in Bonn verdedigde Moser zijn stelling door te wijzen op de geschiedenisfilosofie van de kerkvader (354-430), die in zijn hoofdwerk 'De Civitate Dei' de wereld ziet als een strijd tussen de Staat Gods en de staat der wereld.

Deze gedachte dook later op bij de in de 13-de eeuw ontstane carnavalsgebruiken, die eigenlijk afschrikkend moesten werken tegen de zondige wereld en de vleselijke lusten die in de verschillende attributen werden verzinnebeeld.

De nar was oorspronkelijk ook niet een grappenmaker, maar het symbool van de Godloochenaar met zijn gevlekte kostuum (zonde) en belletjes (zinloosheid). Traditionele carnavalsfiguren waren ook de Satan als heerser van het hellerijk en vertegenwoordigers van de (zondige) wereldlijke macht: Vorsten met hun hofhoudingen en militairen.

Het afschrik-effect ging echter geleidelijk verloren en sloeg om in vreugde en vrolijkheid: De last werd lust. Dit was ook de oorzaak ervan dat de strenge protestanten zich van deze uitbundige Roomse vastenavondfeesten afkeerden, en dat protestantse vorsten ze verboden.

Waar het carnaval in katholieke gebieden traditie bleef, ontdekte professor Moser opvallende overeenkomsten, in Rijnland, Zwitserland, Nederland, Frankrijk, Spanje en Italie, in Brazilie en het Caraibisch gebied. Overal greep men terug op vroegchristelijke zinnebeelden, die vermengd werden met nóg oudere vruchtbaarheids- en Germaanse voorjaarsriten, alsmede met restanten van Romeinse orgien).

Daarin fungeerden met name dieren als symbool van de zonde - de beer (onkuisheid), de ezel (traagheid) en de haan (vleselijke lust) - en Moren, zigeuners en Turken als "vijanden van de kerk".

Professor Moser kent zeer veel achtergronden en details van het carnaval, waar nu geen prins of reina meer over nadenkt. Dat de optocht bedoeld is om de gelovigen elk jaar voor speciale zonden en misstanden te waarschuwen. Dat het magische getal 'elf' staat tussen de tien (geboden) en twaalf (apostelen), tegelijk het laatste uur symboliserend.

Dat de eerste burgelijke carnavalsvereniging waarschijnlijk in Kleef is opgericht en wel op de datum 11-11-1381. Dat het middeleeuwse Rijssen in Overijssel de zaak wel heel bont maakte door het stadje in carnavalstijd in maar liefst 107 'narrendommen" te verdelen.

Hij vertelt over de 'narrenmoeder' in Parijs en Dyon als het zinnebeeld van de oer-eva. En over de bijzondere carnavalsgebruiken in het Romeinse jezuitencollege, dat in de 16e eeuw werd opgericht en dat interessante gegevens verschaft over de betekenis van het narrenfeest.

Het carnaval is eigenlijk een maning tot inkeer en ommekeer: de narren - zo luidt de oorspronkelijke theologische verdediging - zijn overgeleverd aan de duivel en ten dode gedoemd.

De ommekeer komt op aswoensdag :met de kerkgang en het halen van een askruisje worden de vleselijke zonden berouwd, en het vergankelijke aardse rijk de rug toegekeerd.

Illusies op samba-tonen

Rio's carnaval is onderdeel van armoede

RIO DE JANEIRO – Op het onverharde pleintje van de krottenbuurt "Dois Irmaos" (De twee gebroeders) in Rio de Janeiro, heerst een ongebruikelijke drukte. Er hebben zich tientallen mensen verzameld, negers die zich hebben uitgedost in prachtige kostuums. Ze vormen de carnavalsgroep van de buurt en ze maken zich op om te gaan deelnemen aan de carnavalsoptocht. Het is een tropisch warme, vochtige dag in februari, het kwik staat al dagen en nachten rond de veertig graden. Vanaf de heuvels, waartegen de krotten boven op elkaar zijn aangebouwd, hebben de bewoners een schitterend uitzicht op Rio de Janeiro. De baai, de Suikerbroodberg en het beroemde Christusbeeld maken van de stad een soort ansichtkaart.

Uit een oude geluidsinstallatie swingt de sambamuziek. Bedrijvig lopen een paar heren heen en weer die het bestuur van de carnavalsgroep vormen. Ze helpen om de versieringen op een gehuurd vrachtwagentje te tillen. Vanaf de trappen, waarlangs het open riool naar beneden stroomt, komen vrouwen statig in baljurken naar beneden geschreden. Dan kondigt iemand aan dat de bussen beneden bij de weg staan te wachten. Traag zet de stoet zich in beweging, op weg naar het carnaval.

Aan dit moment zijn maanden van voorbereiding vooraf gegaan. De carnavalsgroep heeft een lied uitgekozen, dat is geschreven en gecomponeerd door één van de buurtbewoners. Het thema van dat lied, "De neger in de geschiedenis van Brazilie", moet in de kleren van de deelnemers en in de praalwagen tot uitdrukking worden gebracht. De praalwagen van de carnavalsgroep bestaat uit een gammel karretje dat door drie man moet worden voortgeduwd en waarop een beeld van papier-maché staat dat de afschaffing van de slavernij voorstelt.

Al vanaf kerstmis werd op het buurtpleintje ieder weekeinde een feest gehouden, waarbij de drumband het samba-ritme perfectioneerde en de mensen de tekst van het carnavalslied uit hun hoofd leerden, terwijl de bieromzet werd gebruikt om de kas van de carnavalsgroep te spekken. De groep krijgt een kleine subsidie van de gemeente, maar de meeste kosten moeten de buurtbewoners zelf opbrengen. De leden van het bestuur steken al hun vrije tijd in de voorbereiding van het carnaval.

Ondertussen maakten een paar vrouwen de kostuums: glimmende pakken voor de jongens van de band, bikini'tjes met veel glitter en veertjes voor de vrouwen, afgebiesde panamahoeden voor de mannen van het bestuur, hoepelrokken voor de oudere vrouwen.

Zo heeft de buurt maandenlang naar het carnaval toegeleefd. Begeleid door tientallen supporters vertrekken ze nu met bussen naar een van de troosteloze voorsteden van Rio de Janeiro, waar de groep dit jaar mag uitkomen. Erg veel stelt de optocht niet voor: er is een straat afgezet, langs de kant staan wat nieuwsgierigen en de aanhang van de carnavalsgroepen uit de verschillende krottenbuurten die hier tegen elkaar uitkomen. Op een geimproviseerd podium zit een jury, de winnaar van deze groep mag het volgend jaar in een hogere categorie uitkomen.

COMPETITIE

Het carnaval in Rio de Janeiro is meer dan de reclamespot voor de wereld van Peter Stuyvesant doet vermoeden. Het is een gebeurtenis die iedereen in de miljoenenstad vier dagen - en eigenlijk de hele periode vanaf de jaarwisseling tot aan aswoensdag - in zijn greep heeft. Het carnaval is een gigantische competitie: zowel in de krottenbuurten als in de elegante wijken zoals Ipanema, bestaan carnavalsgroepen. Deze komen in wedstrijdverband tegen elkaar uit, de winnaars promoveren naar een hogere klasse, de verliezers degraderen. De "eredivisie" van het carnaval wordt gevormd door de acht "sambascholen" die in de nacht van zondag op maandag deelnemen aan de optocht die het carnaval van Rio wereldberoemd heeft gemaakt. Op de tribune zitten tienduizenden mensen en heel Brazilie volgt die nacht het grote feest via de televisie.

De "sambascholen", die zo heten omdat in de jaren twintig een groep negers begon om de samba te beoefenen in een oud schoolgebouw, brengen elk zo'n 3.000 mensen op de been. Deze zijn onderverdeeld in verschillende "vleugels". Oorspronkelijk bestond iedere vleugel uit een groep vrienden, mensen die elkaar uit de buurt of van het werk kenden.

Ze spraken af hoe ze zich zouden uitdossen en maakten zelf hun versieringen. Tegenwoordig wordt het maken van de kleren gewoonlijk uitbesteed en moet iemand al gauw een paar honderd gulden of meer voor een "fantasia" neertellen. Het maken van de kleren en van de versieringen voor het carnaval vormt een bron van werkgelegenheid voor duizenden mensen. Om mee te kunnen doen aan de optocht moeten arme mensen - in Rio is dat synoniem met negers - een jaar lang hun spaargeld opzij leggen, maar veel kunnen dat niet opbrengen. Dit is een van de redenen voor de geleidelijke "verblanking" van het carnaval: de middenklasse, die blanker is, koopt zich in.

Iedere sambaschool heeft een "carnavalesco" in dienst, iemand met een tropische fantasie, die het massagebeuren vorm geeft. De carnavalesco's ontwerpen de kleren, de praalwagens en de versieringen, waarbij ze zich uitputten in vindingrijkheid om met afval, piepschuim, folie, glimmende stoffen en spiegels een wereld van fantasie en illusie te scheppen. Toen de carnavalesco van de sambaschool "Beija Flor" (de kolibri) werd verweten dat hij een overdaad aan luxe creeerde, antwoordde hij: "Arme mensen houden van luxe, alleen intellectuelen verzetten zich daartegen."

EEN SHOW

De manier waarop een land zijn carnaval viert, zegt iets over de aard van dat land. In Brazilie is het een show, een fantastische opera, waarbij de deelnemers er zo mooi mogelijk proberen uit te zien. De vaandeldraagster gaat gekleed als een prinses uit de pruiketijd, begeleid door een sierlijke page.

De commerciele televisiestations, de toeristenbureaus en de platenmaatschappijen hebben geprobeerd om het carnaval te commercialiseren. Dat is ze natuurlijk gelukt, het carnaval in Rio is een soort Hollywood productie op straat geworden. Desondanks heeft het carnaval zijn karakter van een volksfeest bewaard.

De meeste deelnemers aan de samba-scholen zijn nog altijd de zwarte, arme mensen uit de volksbuurten. Voor hen betekent het carnaval geen uitlaatklep voor de ellende, maar een onderdeel van het dagelijkse leven. Net als armoede en slechte woonomstandigheden hoort carnaval bij hun bestaan. Het is dan ook geen uiting van vervreemding dat arme mensen die in het dagelijkse leven niets voorstellen, één nacht per jaar de prinsen en prinsessen van de straat zijn, die worden toegejuicht door duizenden rijken, blanken en toeristen op de tribunes.

De deelnemers vergeten door de illusie hun armoede niet, het carnaval maakt de vernedering en de uitbuiting waaraan ze de rest van het jaar worden blootgesteld, niet minder ondraaglijk. Het carnaval biedt het volk een paar dagen van intens vermaak, het is geen vlucht uit, maar juist een onderdeel van de werkelijkheid.

Daarnaast is het carnaval een omkering van de waarden die het dagelijkse leven bepalen. De armen zijn rijk, de negers zijn de meesters van het feest. Niet alleen de economische en de raciale verhoudingen, maar ook de sexrollen worden omgedraaid. Zonder gêne kunnen homosexualiteit en travestie publiekelijk beleden worden. Achter de pauweveren en de glitterpakken van veel koninginnen gaat een man schuil. De Braziliaanse homosexuelenbeweging stelde tevreden vast dat de carnavalsoptocht ,,de grootste flikkershow ter wereld" was.

Het carnaval is niet alleen een totaalshow van kleuren, muziek en lichamen, het is ook een gigantische onderneming. Officieel wordt het carnaval jaarlijks georganiseerd door Riotur, het plaatselijke VVV. Maar iedereen weet dat het carnaval in werkelijkheid beheerst wordt door de bonzen van het clandestiene maar razend populaire gokspel "jogo do bicho", het "dierenspel" dat in Rio de Janeiro twee keer per dag op nagenoeg iedere straathoek gespeeld kan worden. De "bankiers" van het "dierenspel" zijn tevens de erevoorzitters en financiers van de grote sambascholen. Als erevoorzitters nemen zij het grootste deel van de enorme uitgaven voor de kostuums, de praalwagens en de vergoedingen voor beroemdheden die door de sambaschool worden aangetrokken, voor hun rekening. In ruil daarvoor ontvangen ze prestige, politieke invloed en genieten ze nagenoeg onkwetsbaarheid hoewel ze als bankiers van het "dierenspel" dagelijks de wet overtreden.

Een paar grote bankiers annex ere-voorzitters raakten in '81 in opspraak, toen hun namen genoemd werden in verband met een aantal moorden. Maar de onderwereld is in Rio de Janeiro totaal verweven met de bovenwereld, de wereld van alle dag. Dat blijkt nergens zo duidelijk als bij het carnaval, de omkering van alle waarden. De gouverneur van de deelstaat Rio de Janeiro, belangrijke politici van de regerings- en van de oppositiepartijen, televisiehelden, filmsterren en beroemde voetballers laten zich dan graag zien in de loges van de ere-voorzitters van de sambascholen. Hoe groot hun invloed is, bleek eind vorig jaar. Na de moord op een beroemde ex-politieman die nauwe banden met de maffia van het "dierenspel" onderhield, begon de politie het verboden gokspel ook werkelijk te onderdrukken. Vervolgens dreigden de bankiers om hun steun aan het carnaval in te trekken, waardoor het evenement even op losse schroeven kwam te staan. Dat werd op een typisch Braziliaanse, carnavaleske manier opgelost: het gezag en de wetsovertreders sloten onderhands een akkoord om elkaar met rust te laten. Het carnaval en het "dierenspel", twee onuitroeibare onderdelen van de stedelijke cultuur in Rio de Janeiro, waren gered.

Dit artikel is van de hand van Roel Janssen, correspondent voor Latijns-Amerika voor het NRC Handelsblad).

Selebrando prome lustro den bario Mundo Nobo

Festival di Tumba loko a bira un parti di Karnaval

PERCEY PINEDO

WILLEMSTAD — Den transkurso di añanan e "Festival di Tumba Loko" sin duda algun a krese i bira un parti masha gusta di e tantisimo aktividatnan ku tin rònt dje temporada di fiesta di Karnaval.

E Festival aki ta origina for di aña 1979, e aña kaminda ku Carlos Coffie e tempu ei integrante dje agrupashon Los Caramelos a presenta ku e tumba titula: 'Bon ta sinti dushi'.

Carlos Coffie e aña ei no a kai den premio, pero si su tumba a hasi un impakto barbaro riba e fanatikada di Tumba i mui en espesial e bario di Mundu Nobo kaminda e ta biba. Tabata Manchi Pieters komo habitante di Mundu Nobo kende a bin ku e idea pa organisa un festival di tumba bou di e nomber "Festival di Tumba Loko" i korona Carlos Coffie komo "Emperador di Tumba di Mundu Nobo".

For di e aña ei - kemendi 1979 - e Festival di Loko a hasi un impakto barbaro tantu den e bario mes komo pafó. Un kantidat inespera di alrededor di tres mil persona a basha bin den e kancha di tenis na Mundu Nobo pa e presensia e akontesimentu en kuestion.

KOPERASHON

For di 1979 e Festival di Loko a keda krese i aktualmente ela bira un parti di Karnaval di Korsou. Di un forma masha harmonioso tur aña habitantenan di Mundu Nobo ta buta man na obra pa organisa e festival kontribuyendo asina ku nan propio bario i hasi Karnaval mas grasioso posibel.

Apesar di tur e lokuranan ku tin rònt dje Festival di Loko, tin un grupo ku por ser konsidera e pioneronan i alabes tur aña ta tuma organisashon dje Festival tur na serio ku por tin. E grupo aki ta konsisti di entre otro Edsel Evertsz, Pursey Pinedo, Henny Jacobs, Carlos Dania, Sin Poulina i Monchi Sillé. Nan tur ta presidente dje komishon Festival Tumba Loko.

Ta e grupo aki ta esun ku ta

tuma e kontaktonan ofisial nesesario, mientras ku e trabounan di konstrukshon mes ta den man dje hobenan di Bou di Palu. I manera mayoria di e miembronan dje Komishon konserni mes a deklara nan ta risibi un koperashon tur afo di representantenan di bario di Mundu Nobo.

Tur aña muchanan ta pasa kas pa kas tuma e respondi pa "Festival Tumba Loko" . Pa straño ku e por zona tin asta habitante di Mundu Nobo ku ta aserka e hobenan i puntranan ku e aña aki nan no ta pasa tuma nada, ora ku nan tarda demasiado. Un koperashon nunka bisto i kasi imposibel pa kere den e mundu kua nos ta biba awendia. Ku e fondonan kua nan logra e aña aki nan tin e idea pa drecha e situashon deplorabel den kua e tereno di bala ta aktualmente i asina hasi algu sumamente util pa e bario i su habitantenan.

PARTISIPASHON

Tur aña e Festival ta konta ku un kantidat kustumbra di partisipante. Na aña 1979 ora ku e Festival di Loko a inisia tabata e kuater integrantenan di Caramelos; Carlos Coffie, Erwin Kastaneer, Ibi Pieternella, Papa "Baby Face" Zimmerman, huntu ku Orlando Cuales, "Keke Willems' y Sherwin Kastaneer kendenan a subi stage pa prome bia. Logikamente e kos aki a resulta un lokura di otro mundu, ku pa un temporada basta largu a keda komenta den tur seno di nos komunidat. Un kos tabata sigur tabata bale la pena un ripitishon.

Esaki a buta ku e aña aki e bario di Mundu Nobo ta selebra nan prome lustro ku e "Festival di Tumba Loko".

Na aña 1980 Ced Ride i Willy Cratz a djoin e wega, kaminda cu Ced a impone ku u Rei di Banana i Willy a kanta e tumba di mas malu kua nos a yega di tende té ainda den historia di

ORLANDO "Z" CUALES

Tumba na Korsou.

Na ña 1981 Kéké Willems a kai afo pa motibu di enfermedat i Wenny Jacoba (esun di Mundu Nobo) a inkorpora e grupo. E impakto dje Festival e aña aki tabata barbaro i asta Estrellas del Caribe tabata presente huntu ku Frank Cafsia i tambe Yvonne Gumbs. Aña pasá tabata e aña di 100 sen den "Festival di Tumba Loko". Debí na e kantidat grandi di fanatikada no por a tene e Festival den e asina yamá Coliseo (tenis ban) di Mundu Nobo ya ku esaki tabatin poko muraya ku tabata serka di basha aden i e komishon organisadó a disidi di bai Isla Verde. Kon ku bai bin a keda demonstra ku e Festival mester tuma luga den kuna di Mundu Nobo mes i komo tal a keda disidi ku e aña aki e ta bai kas bek. Pa loke ta trata partisipante aña pasá tabata e aña di "Ompi" Clarc" de Windt kende a bin 'steel the show'" i e aña ku nan a kore ku Jorge Sulvaran ya ku e tabata muchu gordo.

KOOPERASHON MUSIKAL

Komo tradishon tur aña e Festival di Loko por a konta ku e sosten di Los Caramelos i Tipiko Sopitu di famia Everon. Den transkurso di añanan Caramelos a kambia di nomber i e aña aki nan mes tabata den e festival atrobe bou di e nomber Billoneros ku e Loko mayó Papi Dois Zimmerman. Tipiko Sopito mes no por tabata

Pa: Max Suart

presente aña aki ya ku algun di su integrantenan a hanya nan stroba i Los Explosivos a djoin e festival.

'BON EHEMPEL

Pa klousura nos ta kere ku apesar di tur e tokenan di lokura ku tin rònt dje Festival e por sirbi komo un gran ehempel pa otro barionan di Korsou, pa loke ta trata harmonia, koperashon i un forma pa engrandese nos Karnaval. Karnaval mester keda un fiesta di Pueblo i ta ku tipo di aktividatnan asina e pueblo berdaderamente por gosa di un forma gratuito.

Logikamente e Festival tin su gastunan finansiero ku e ta trese kune i komo tal henter e bario di Mundu Nobo i mui en espesial e Komishon Organisado ta masha agradesido na e koperashon kua nan a risibi den transkurso di e sinku añanan ku a pasa tur e persona i instansianan konserni. En especial di Curacao Hardware, Willy Cratsz di Tauro Motors i sigur di Wilber Girigorie "Chawiwi" di The Tunnel.

Koperashon tin bia ta laga hopi di desea

Organisashon di Karnaval ta un trabou di hopi sakrifisio

WILLEMSTAD — Organisashon di Karnaval tin masha hopi kos en sera den dje i sigur si tuma na konsiderashon ku ta un kos di pueblo ta, loke ta trese kune ku e organisadó tin di traha ku i organisa kos pa e masa. Pa por organisa eventonan Karnavalesko kaminda henter pueblo por gosa di dje, ta mas ku klaru ku mester tin un tremendo koperashon i komprendementu. Durante dje temporada aktual di Karnaval, ya un kantidat grandi di evento a tuma luga i ku na mayoria okashon a kai na agrado dje Pueblo. Sin embargo masha poko hende ta sinta i pensa enkuanto e organisashon pisa ku ta sinta tras di kada un dje eventonan aki i kende ta e hendenan responsabel ku nos tur por a gosa di otro temporada di Karnaval inolvidabel.

Durante dje temporada aktual di Karnaval nos a bishita un kantidat grandi di aktividat i kasi diariamente nos tabata den kontakto ku miembronan di direktiva di Komite di Karnaval di Korsou. Sin kita merito pa e direktivanan di tal organisashon ku den pasadó a hasi posibel ku nos tur por a gosa di

Pa: Max Suart

Karnaval, por bisa ku e aktual direktiva enkabesa pa señor Boy Winklaar ta hasiendo un bon trabou pa kua nan ta bal tur klase di merito.

KOPERASHON

Sin embargo manera e presidente mes a deklara ainda ta falta masha hopi koperashon di moda ku nos Karnaval por bira realmente un kos grandi. Un evento ku por habri wowo di mundu henter. I pa logra un meta asina sin duda mester di un koperashon berdat gigantesko. Koperashon den tur sentido di palabra i for di tur seno di nos komunidat. Di otro manera difisilmente nos por berdaderamente engrandese nos Karnaval.

Prinsipalmente e koperashon finansiero ta hunga un rol masha grandi den henter e fiesta Karnavalesko. Pa por organisa un Karnaval pa atrae turistanan for di tur parti di mundu ta mas ku klaru ku tin mester di un bon fondo finansiero. Pa yega na un bon fondo finansiero mester di na prome luga e koperashon di henter pueblo i mui en espesial di komersio.

KOMERSIO

Ku duele tin ora nos ta tende e ayudo finansiero miserabel kua sierto komersiantenan ta kopera kune pa ku e fiesta di Karnaval. Di otro banda bo ta tende, si pero hopi tiki ta hasi hopi. Pero hopi, hopi ta hasi mas hopi! E koperashon di komersio pa ku Karnaval na nos konsepto ta laga hopi di desea i asta tin komersiantenan ku no ta kopera mes ku e fiesta di pueblo. Ignorando totalmente e echo ku ta e pueblo mes ta esun kende henter aña ta kana drenta nan

Boy Winklaar pidiendo koperashon di publiko

negoshi.

Si tur komersiante buta por ehempel tur dia un florin den un bleki pa Karnaval, bo ta hanya ku na fin di aña e lo por kopera ku por lo menos 365 florin. Ta bin aserka tambe ku si nos Karnaval un dia logra di bira un atrakshon mundial, ta e propio komersiante lo benefisia engrande di esaki.

PUEBLO

Sigun e presidente aktual di Komite di Karnaval señor Boy Winklaar i nos tambe ta para kompletamente tras di esaki, mester kuminsa hasi e Pueblo Karnaval "minded". Den e dos aña nan kua e tin sinta komo presidente señor Winklaar a splika ku ela hanya un kantidat di kritika i ku na mayoria okashon tabata kompletamente sin base. Hopi kontroversia i no tin un organo sentral kua berdaderamente ta guia henter e Karnaval. Tin tambe un kantidat di organisashon Karnavalesko ku hopi bia ta traha banda di otro enbes di hala fa mara i traha na un meta kua ta: Engrandese nos Karnaval.

E pueblo tin di realisa tambe ku difisilmente di miho bisa ta imposibel pa organisa of monta un bon espektakulo sin ku esaki kosta plaka. Tuma por ehempel e inkomparabel selebrashon di Karnaval na Rio de Janeiro. Ta masha hopi tempu, dedikashon, koperashon, kreatividat, energia i "last but not least" masha hopi plaka mes e hendenan aki ta hinka den e evento. Di otro banda henter e pueblo ta gosa dje espektakulo i alabes tambe dje kantidat di plaka ku e turista ta laga atras.

I pa yega na un bon espektakulo mester kuminsa planea for di trempan i no laga te ultimo ora pa kuminsa ku e preparashonan. Na Rio por ehempel tur e skolnan di Zamba envolvi ta kuminsa ku nan preparashon for di un aña adelanta. Ta bin aserka ku ora bo warda te ultimo ora bo tin di kumpra bo asesorionan na un preis mas karu ya ku e propio komersiante ta subi su preisnan.

Kreatividat tambe ta hunga un papel masha importante den e fiesta di Karnaval. Tin hopi kos bunita kua nos hendenan mes por traha i lusi hopi bunita kune den Karnaval. Un di e maneranan kua nos por engrandese nos Karnaval, ta ku tur bario na Korsou prepara un grupo i konhuntamente prepara pa bai selebra e fiesta di Karnaval. Logikamente tin un kantidat grandi di idea i sugerensia mas kua nos por sigui publika, pero e espasio pa esei no tei. Loke si nos ke apoya ta e idea kua Erwin Ashjes miembro di direktiva di e Komite a bin kune pa kuminsa ku jump-up den tur bario na Korsou. Awor a keda na e barionan pa duna nan aporte na Karnaval. Ta bon pa nos kuminsa pensa riba esaki for di awe i no warde pa mayan.

Boy Dap:"Tata di Tumba di Karnaval"

WILLEMSTAD — Ta kasi imposibel saka un edishon espesial pa Karnaval sin publika algu di un dje personanan mas grandi rònt di Festanan di Karnaval, kua sin duda ta nos "Tata di Tumba" Anselmus Boy Dap. Pa e Karnaval 1983 Boy Dap a bolbe keda eligi komo Rei di Tumba di Karnaval. Un titulo kua el a logra en total na seis okashon i no tin duda di ku e ta e hombér mas grandi den e 13 aña di Festival di Tumba bao di organisashon di Asosashon di Musiko di Korsou.

Despues di e Festival di Tumba ultimo nos a kompaña Boy Dap pa klup di selador kaminda huntu ku integrantenan di su

Pa: Max Suart

banda musikal Explosion Latina el a selebra huntu ku su fanatikada e di seis titulo di Rei di tumba di Karnaval di Korsou. Harry Zimmerman komo e prome finalista i ku a wordu akompaña pa Explosion Latina logikamente tambe tabata presente.

Boy Dap manera ya ta konosi e aña aki a keda korona komo Rei di Tumba di Karnaval ku su komposishon titula: 'Un biaha mas'.

Pa di seis bia den un periodo di sigur 30 aña ligá ku farandula. Boy Dap manera e mes a splika a kuminsa kanta na edat di 7 aña den koro di misa di Pietermaai huntu ku fraternan Arnold i Fidelius. Fuera di e dos fraternan ariba menshona Boy a yega di kanta tambe huntu ku personanan masha konosi aki na Korsou manera entre otro:
Frank Davelaar, Eddy Haseth, Tito Davelaar, Boy Achong i Eddie Pieters Heiliger.

Boy Dap, pa di seis biaha Rei di Tumba di Karnaval di Korsou, ta duna su apoyo na tur manera na aktividatnan karnavalesko na Korsou.

TITULO

Boy Dap a logra su prome titulo komo Rei di Tumba di Karnaval na aña 1971 i esei tabata inisio di un epoka nobo pa loke ta trata Festival di Tumba di Karnaval. Un epoka nobo den e sentido ku tur hende - a lo menos esnan ku ta tuma parti tur aña na e festival - mester a bai pone debido kuenta na e aktuashon di Boy Dap.

Ku komposishonan simpel, bon akopla tantu a base di letra, melodia komo areglo Boy Dap a buta inisio na un karera sin presedente den historia di Festival di Tumba.

Su prome titulo manera ya nos a bisa el a logra na aña 1971 ku e komposishon: 'Bashé'; na aña '73 el a gana ku 'Dal e Kos'; aña '74 tabata: 'Mandé'; '79 'Sigui Awor'; '81: 'Tur hende kompañé' i na 1983 el a bolbe bai ku e titulo maksimo ku e komposishon 'Un biaha mas'.

Semper e komposishonan di Boy Dap a hala atenshon, sea ku ela gana of no.

PARTISIPASHON

Boy Dap aña pasá a deklara ku e no ta partisipa mas na festival di Tumba di Karnaval. Esaki tabata debí entre otro na e kantidatnan di yamadanan anonimo kua ela risibi na kas, kaminda ku personanan sin eskrupulo a menase si en dado kaso e bolbe partisipa. Sin embargo mui en espesial pa motibu di e empuhe ku el a risibi di un kantidat grandi di su fanatikada i miembronan di su banda musikal Boy Dap a disidi di ku e ta partisipa un biaha mas. I e resultado di esaki ya ta konosi, otro titulo. Fuera di esaki Boy a splika tambe ku el a disidi ku e ta stop ora e haña gana i no pa motibu di otro hende.

BOS

Hopi ta esnan ku ta kere ku ya Boy Dap su bos no ta esun di antes i ku e no por kanta henter e gran marcha. Boy en kuanto e asuntu aki a deklara ku semper e por kanta henter e marcha, pero simplemente e ke duna e otro kantantenan kua e tin den e agrupashon en kuestion tambe oportunidat pa sera konosi ku e pueblo i asina nan tambe kue fama. Boy a sigui splika ku su bos ta bon bon i ku e lo sigui partisipa na Festival di Tumba té dia ku e mes haña ku e tin di retira.

Kemendi otro aña spera Boy Dap atrobe den Festival di Tumba di Karnaval.

Karnaval di Korsou:

Hopi speserei i un bon sous

[illegible]NGUN HENDE por [illegible]gina su mes un karnaval [illegible] musika. Musika i karna[illegible] ta dos kos ku ta bai hun[illegible] E musika i sistema di [illegible]aval por varia di pais [illegible] pais, pero den tur for[illegible] di karnaval musika ta [illegible]mento ku ta mira tur [illegible] karnavalesko na otro [illegible] bira un gran fiesta.

[illegible] de Janeiro na Brasil [illegible] samba. Trinidad tin [illegible]pso. Limburg na Hu[illegible] tin su hoempapa. [illegible] tin su schlager. [illegible] hende ta inkliná di [illegible] Korsou tin su tumba. [illegible]da, si mira desaroyo [illegible]aval bon, ta tumba [illegible]da den karnaval di

[illegible] di Tumba serka nos na [illegible] a krese asina tantu ku e [illegible] aki den temporada di [illegible]l ta hañando mas inte[illegible]ko ku otro eventonan [illegible], manera elekshon [illegible] i pancho, elekshon di [illegible] karnaval i asta marcha [illegible]. Despues di Gran Mar[illegible] Festival di Tumba t'e ak[illegible] mas ta hala atenshon [illegible]denan.

[illegible] Marcha - i konsekuente[illegible] tambe Marcha di Despe[illegible] Kimamento di Rei Mo[illegible] forma [illegible] i kul[illegible] di [illegible] di karna[illegible] loke ta tin promé ku [illegible] forma [illegible] di e prepara-shonnan intenso, imenso i gradual pa e gran fiesta di karnaval mes ku den tradishon katoliko tabata e ultimo oportunidat pa festehá i disfrutá promé ku kuaresma dal aden. Pesei, pa importante ku Festival di Tumba por ta, e no por asumi e papel di Gran Marcha komo evento kulminante.

Aparte di esei, eksperensha di añanan a mustra ku Festival di Tumba mester di karnaval mas ku karnaval mester di Festival di Tumba. Ni maske kuantu promesa nos por a tende a traves di aña ku lo bai organisa Festival di Tumba tambe pafó di temporada di karnaval, esei nunka a bira realidat. Lo tabata un bon idea sigur, pasobra awor aki ta manera tumba ta musika reservá pa karnaval. Pero tumba ta musika ku mester [illegible] durante henter aña. No ku karnaval só. Algun di nos musikonan a mustra ku nan si [illegible] warda temporada di karnaval [illegible] pa kore [illegible] otro tumba, pero ta [illegible] ku e forma di musika Antiyano aki durante henter aña.

* * * * *

TUR ANA DEN Festival di Tumba sa tin kantante [illegible] ta enfatisá ku tumba i karnaval ta parti di "nos kultura". Mi no por kita e duda serka mi ku hopi di nan ta djis usa e fraseo [illegible] pa komplase i pa parba hiña algu di patriotismo den nan kanshon. Den hopi kaso tin motibu pa kere ku e kantante mes ta usa e palabranan grandi aki sin sá bon kiko nan ke men.

Pa definishon tumba no ta musika di karnaval só, anke a kuminsa parse asina. Un di nos musikonan grandi, Edgar Palm, den su buki "Muziek en Musici van de Nederlandse Antillen" ta skirbi ku tumba ta originá komo baile for di Kongo na Afrika. Einan nan tabata jam'e "DIUMBA", ku despues di tempu a bin haña e nomber ku e tin awendia ainda. Ta katibunan a eksportá tumba hib'e otro kontinente. No Merka só. Tambe pa Spaña por ehempel, pero einan nan a haña bon di adapt'e den estilo di kuadriyo despues.

Na Antiyas mes e tumá original a haña influensha di Oropa. Originalmente tabata baila tumba los for di otro. Ta despues di influensha di bailenan di salon di kolonisadornan a bai baila tumba ta tene otro (tambe). Edgar Palm ta hasi distinshon den diferente tumba: tumba pregoná, tumba guaracha, tumba calypso, tumba cumbia, i por ultimo tumba di karnaval.

Ku esaki a keda klaramente demostrá ku kultura di nos musika i tambe di nos tumbanan ta bai hopi mas leu ku nos tradishon di karnaval. Lo ta bon pa no solamente rekonosé esei, pero tambe pa garantisá pa nos tradishon di tumba no para aki o konsentra su mes únikamente riba karnaval.

Mi ta tribi di sugeri asta ku nos lo por bolbe habri porta pa otro tipo di musika den karnaval.

Pa ilustrá e motibu di e tribilidat aki no tin nodi di bai dje tantu bèk den nos historia karnavalesko pa rekordá kon kalipso tabata e musika prinsipal di nos karnaval. Ken no ta korda mas e gamashinan ku "steelband" ariba i ku algun hoben ta sanka i tou den Gran Marcha ku pida kabuya? Pasobra nan si no tabata para riba truk o treiler ku generador manera awendia. "Manpower" tabata eksigí p'esei. For di e tempu ei nos mes a usa e palabranan "road march" pa indika e piesa ku tabata karga nos karnaval e temporada di karnaval ei. Nos ta papia tambe te awe di "jump up" di karnaval, referiendo inkonsientemente na e tempunan ku nos tabata disfrutá nos mes den karnaval ku kalipso. I nos no por bisa ku e tempunan ei nos tabata gosa menos di karnaval ku awendia, anke mester rekonosé ku e tempu ei e fiesta no tabata mes masal ku e ta awor.

Na Aruba - entre otro pa motibu di influensha mas fuerte ku aki di tendensia di [illegible] lanan Ingles den region - nan konose kalipso ainda den nan karnaval. Durante nan Festival di Tumba, tres siman pasá nos por a tende kon diferente banda n'e kompetensha di tumba tabata kuminsa nan aktuashon, estilo "warm up", ku kalipso! No ku tumba! I mi no ta kere ku e publiko presente a gosa menos o a baila menos pasobra ta kalipso i no ta tumba a toka henter ora.

* * * * *

NA KORSOU ROL di kalipso komo musika prinsipal den karnaval poko poko a mengua te ku awor ela somentá kompletamente. Mientras tanto tumba a desaroyá mas i mas den karnaval, te ku awor hopi hende lo no ta korda mes mas ku un tempu kalipso tabata parti importante di Korsou su karnaval tambe.

Bo por puntra bo mes si no por traha luga atrobe pa kalipso bolbe den nos karnaval. Mirando ku kalipso no a perde nada di balor komo musika pa baila ariba durante nos fiestanan, mi ta kere ku e lo por sirbi nos karnaval tambe.

Un bon kòki sá di usa diferente speserei. Na momento ku e limitá su mes na un speserei só pa prepara kuminda, e no ta un bon kòki mas, pasobra su kumindanan tur ta bai haña mes un smak.

Basá riba e filosofia aki [illegible] pensa riba posibilidatnan [illegible] hinka den nos karnaval otro speserei musikal ku ta gustá serka nos pueblo i ku alabes ta pas bon den e bailamentu masal riba kaya ku ta karakterisá karnaval. Kalipso ta konosí komo musika ku ta apto pa e aktividatnan [illegible] historia [illegible] esei ka[illegible].

Por [illegible] tipo di musika[illegible] wapa (di [illegible] a mustra kaba [illegible] i tambú.

Pero lo no tin mester di lag'e te ei tampoko. Tin más tipo di musika di region di Karibe o sobrá di Merka Latina ku nos por usa banda di nos tumbanan autentiko. Nos bandanan musikal por lo general tin un repertorio bastante amplio i diversifiká ku entre otro merengue, son montuno, kumbia etsetera. Ademas nos musikonan a mustra den pasado kaba di tin bastante kreatividat i inventividat pa basha un sous tipiko di Korsou riba forma di musika di afó.

Dje forma aki nos karnaval por haña hopi mas ingrediente karibense i latino, sin ku mester perde e karakter tipiko di Korsou. [illegible] a integra hopi mas den e region aki ku nos mes ta konsiente di dje. Mira kon aki tur tipo di musika regional ta masha gustá i tokà i bailá, te [illegible] mas moderno manera reggae i soka (soul-kalipso). [illegible] por demostrá aki [illegible] tambe den karnaval, mantenïendo ketu bai e tumba di Korsou komo e ingrediente prinsipal.

Komo opservador i un di e tantisimo [illegible] di karnaval di Korsou, mi sinti a kai riba e idea aki. Por tin mas pensamentu i idea - kisas kompletamente kontrali n'esaki - riba maneranan pa laga karnaval krese mas ainda, no solamente i nesesariamente [illegible], pero muy en spesial na kalidat. I [illegible] tur [illegible] tin algo kontra e meta[illegible]

Pa. Frans Heiligers

... den tempu...

Partisipashon na Gran Marcha

WILLEMSTAD — Na e Gran Marcha di Karnaval 1983 lo partisipá por lo menos un kantidat di 25 grupo. E konklushon aki nos por a saka for di e lista di partisipante di aña pasa. Ku ekseption di tres grupo tur sobra di e total di 28 a konfirma nan partisipashon na e Marcha [illegible] di Komité di Karnaval di Korsou, ku tur probabilidat nos lo risibi e [illegible] kuestion entre djabierna[illegible] e grupo[illegible] probabilidat lo ta [illegible] aki ta: 1. Bas [illegible] Grupo Amistad; 3. Grupo [illegible] Ambiente; 4. Mundu di Antiyas; 5. Happy People; [illegible] 7. Popchinan Grandi; 8. Limburgse Kabrieten; 9. The Neighbours; 10. Kore nan tras yena luga; 11. Felis i Kontentu; 12. Ciro's Alta Moda; Fiesta di Wega ku Grupo Shell; 14. To Hell & Back; 15. Fruit-Venders; 16. Estreno Historiko Korsou; 17. Sorpresa; 18. Pasa un [illegible] 20. Butterflies [illegible]; 21. Coca Cola; 22. The Eagles; 23. Grupo Nos Goso; 24. Grupo Globo; 25. [illegible] di Hardin; 26. Grupo nobo di enfermeria. E ultimo aki tampoko no ta konfirma ainda.

INDIVIDUAL

Den kategoria individual nos ta hanya ku lo bai tin por lo menos 8 partisipante. Manera tur aña Maibel lo tei sigur. Pa loke ta trata otro partisipante femenino lo tei Sheila Thielman, Emerita Daal i tambe señora Thielman di Penstraat.

Pa loke ta trata e partisipantenan maskulino individual, lo tei Carlos Winter, Cesario Cornelius, Gilbert "Bibi" Martina, Lauren Johnson. Nos no por a hanya e konfirmashon di Rafik Thode lo [illegible]. Manera ya ta konosí e no tabata tei aña pasa, pero den pasadó semper ela laga un bon impreshon atras, ku diseñonan hopi bon akaba. En todo kaso nos ta spera si ni lo bolbe mira Thode [illegible] mas den nos Gran Marcha.